

S. Com

ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน
เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน

นางจิตาภา โลหะพงศ์พันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2551

**The Effects of Training by a Guidance Activity Package for Developing
Work Performance toward Achievement of Adolescent Students with Different
Psychological Characteristics**

Mrs. Jidapa Lohapongphan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน

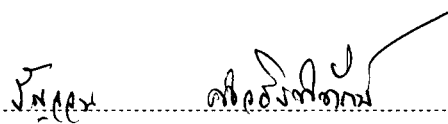
ชื่อและนามสกุล นางจิตภา โลหะพงศ์พันธ์

แขนงวิชา การแนะแนว

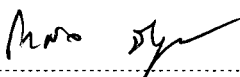
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ

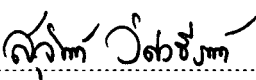
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 13 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน

ผู้วิจัย นางจิตภา โลหะพงศ์พันธ์ **ปริญญา** ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล (2) รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
กับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และ
(2) หาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง 13 - 15 ปี
ของโรงเรียนจักราชวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน สุ่มเข้ากลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมอย่างละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา
การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 11 กิจกรรม และ (2) แบบวัด
จำนวน 4 ชุด คือ แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน แบบวัด
เหตุผลเชิงจริยธรรม และแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .58, .57, .73
และ .74 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา
การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่น
ที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง
และนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ นักเรียนวัยรุ่น จิตลักษณะ

Thesis title: The Effects of Training by a Guidance Activity Package for Developing Work Performance toward Achievement of Adolescent Students with Different Psychological Characteristics

Researcher: Mrs. Jidapa Lohapongphan; **Degree:** Master of Education (Guidance);

Thesis advisors: (1) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; (2) Dr. Kosol Meekun, Associate Professor; **Academic year:** 2008

ABSTRACT

The purposes of this study were to: (1) compare work performance toward achievement of adolescent students who received training by a guidance activity package for developing work performance toward achievement with that of students who did not receive such a training; and (2) identify the type of adolescent students who benefited most from the training with the guidance activity package for developing work performance toward achievement.

The research sample consisted of 60 purposively selected male and female adolescent students, aged 13 - 15 years, who were studying at Jakkarat Witthaya School, Nakhon Ratchasima Province, in the 2007 academic year. They were randomly assigned into experimental and control groups, each of which contained 30 students. The employed research instruments consisted of (1) a guidance activity package for developing work performance toward achievement, comprising 11 activities; and (2) four assessment scales, namely, a scale to assess the belief in self-power, a scale to assess future - oriented self control, a scale to assess moral reasoning, and a scale to assess work performance toward achievement, with reliability coefficients of .58, .57, .73, and .74 respectively. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t - test, analysis of variance, and multiple regression analysis.

The study revealed that (1) students who were trained with the guidance activity package for developing work performance toward achievement had significantly higher work performance toward achievement, at the .05 level, than that of students who did not receive such a training; and (2) adolescent students with high level of psychological characteristics readiness and those with low level of psychological characteristics readiness did not differ significantly in the benefits they received after being trained with the guidance activity package for developing work performance toward achievement.

Keywords: Guidance Activity Package, Work performance toward achievement, Adolescent student, Psychological Characteristics

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล และรองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ งามตา
วณิชานนท์ จากสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา ศรีรามพัคตร์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ได้กรุณาตรวจสอบ
เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ วิรุฬ ประจันเขตต์ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนจักราชวิทยา
และผู้อำนวยการ สมพร จริยวัฒน์สุข คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านคูมราชภูริบูรณะ อำเภอจักราช
จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบคุณ
นางสาวชลลดา โลหะพงศ์พันธ์ คุณแม่พนิดา โลหะพงศ์พันธ์ นายสิริภาส สิริวุฒิโชติ ขอขอบใจ
เด็กชายปณัสม์ โลหะพงศ์พันธ์ ที่ช่วยเหลือให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา
และครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย

จิตภา โลหะพงศ์พันธ์

มีนาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ: ความหมาย ความสำคัญ และการวัด	7
ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	12
การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น	18
ความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
รูปแบบ และขั้นตอนการวิจัย	33
ตัวแปร และนิยามปฏิบัติการของตัวแปร	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง	72
ผลการวิเคราะห์หาตัวทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	78
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปการวิจัย	80
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	95
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือและหนังสือสำเนาจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา	96
ข แบบสอบถามก่อนและหลังการฝึก	100
ค กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี	119
ประวัติผู้วิจัย	126

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการสอบวัดและการจัดกระทำในการวิจัย.....	34
ตารางที่ 3.2 โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี.....	50
ตารางที่ 3.3 โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี.....	58
ตารางที่ 3.4 สรุปแสดงคุณภาพของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 4 แบบวัด.....	67
ตารางที่ 3.5 ระยะเวลาดำเนินการทดลอง.....	68
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหลังการฝึก ของนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่ได้รับการฝึกต่างกัน.....	73
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน	75
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่างกัน และได้รับ การฝึกต่างกัน	76
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน	76
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน	77
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีตัวแปรทำนาย 7 ตัว.....	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	3
ภาพที่ 2.1 ภาพต้นไม้จริยธรรม.....	15
ภาพที่ 2.2 แสดงขั้นตอนและวงจรการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์.....	24
ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการจัดกลุ่มเพื่อการทดลอง.....	33
ภาพที่ 3.2 แสดงรูปแบบการทดลอง.....	34
ภาพที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ.....	39
ภาพที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการสร้างกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ.....	41
ภาพที่ 3.5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม.....	43
ภาพที่ 3.6 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ.....	45
ภาพที่ 3.7 แสดงขั้นตอนการได้มาซึ่งแบบวัดที่มีผู้สร้างและหาคุณภาพไว้แล้ว.....	47
ภาพที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นนจำแนกตามเพศ.....	71
ภาพที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นนจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย.....	71
ภาพที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นนจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	72

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในปัจจุบันจัดได้ว่าเป็นยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพของเยาวชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากคุณภาพของเยาวชนถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมาขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความไม่สมดุลของการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชน ทำให้ขาดภูมิคุ้มกัน และไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากกระแสโลกาภิวัตน์ และเศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ 2545: 1) จึงจำเป็นต้องได้รับการป้องกัน ช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาให้เยาวชนสามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน ปลอดภัย และมีความสุข สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ 2545: 1) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550: 10) ที่เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง โดยพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการที่เป็นองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างผลการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม พัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรม รอบรู้อย่างเท่าทัน ยอมรับบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและสร้างภูมิคุ้มกัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2547: 5-13) หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และหมวด 4

มาตรา 24 ระบุว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ วรรคที่ 2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา วรรคที่ 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง”

จากที่กล่าวมาจะพบว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเป้าหมายที่สอดคล้องกันโดยเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีปัญญา และมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ 2545: 3-4) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้คนมีความสมดุล โดยยึดหลักการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง มีทักษะ และศักยภาพ ในการจัดการปรับวิธีการคิดหรือการทำงาน รวมทั้งกำหนดแนวทางในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ วางแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีสุขภาพจิตที่ดี ทำประโยชน์ และสร้างสิ่งดีงามให้แก่สังคม ครอบครัว และประเทศชาติ ตลอดจน เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งถ้านักเรียนมีพฤติกรรม ที่กล่าวมาทั้งในด้านพฤติกรรม การเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต ก็จะทำให้การดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) พัฒนาขึ้นจากผลการวิจัย ในประเทศไทย ระบุว่าจิตลักษณะสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเยาวชนไทย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งลักษณะดังกล่าว มีองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบแรก คือ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และองค์ประกอบที่สอง คือ การปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำได้ด้วยการพัฒนาแต่ละองค์ประกอบดังกล่าว การดำเนินการพัฒนาจิตลักษณะเพื่อให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในนักเรียน วัยรุ่นดังกล่าว จึงเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน

การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นมีหลายวิธีที่ใช้ ในการพัฒนา โดยมีทฤษฎีและแนวคิดเป็นแนวทางดำเนินการพัฒนา ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น มีผลการพัฒนาในระดับที่น่าพึงพอใจ ผู้วิจัยจึงได้สร้าง ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นขึ้น โดยทำการวิจัยเชิงทดลองและประเมินผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าว เพื่อตรวจสอบ

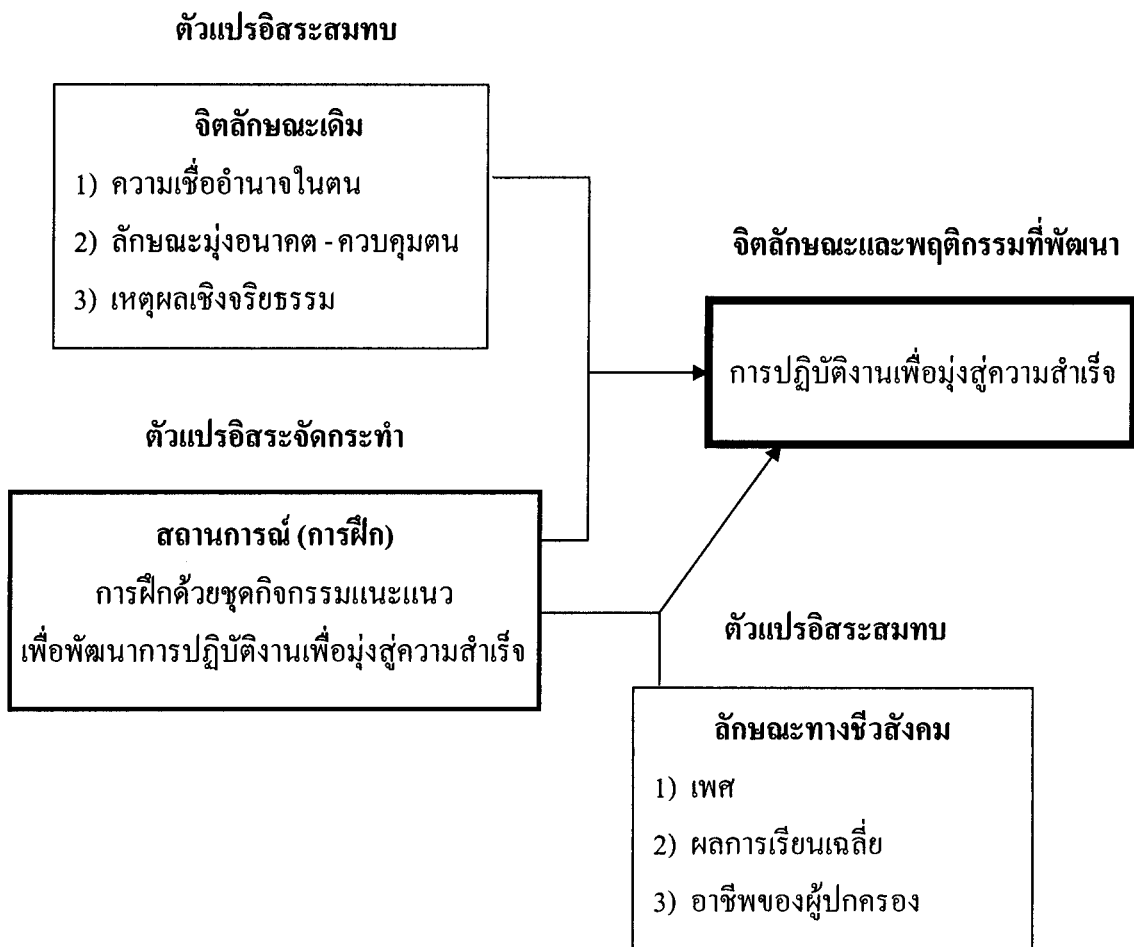
ผลการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และค้นหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

2.2 เพื่อหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

5.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

5.2.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ดังนี้

1) *ตัวแปรอิสระจัดกระทำ* คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

2) *ตัวแปรอิสระสมทบ* ได้แก่

(1) *ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นลักษณะทางชีวสังคม* มี 3 ตัวแปร คือ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง

(2) *ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นจิตลักษณะเดิม* มี 3 ประการ คือ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม

5.2.2 *ตัวแปรตาม* ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

5.3 ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทำการทดลอง คือ ปีการศึกษา 2550

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กิจกรรมแนะแนว หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้รับบริการแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่ม ได้ปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้รับบริการ ให้มีคุณลักษณะ ทักษะ หรือความสามารถตามเป้าหมาย และขอบข่ายของการแนะแนว

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรมนำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว สามารถนำไปฝึกเพื่อพัฒนาจิตใจหรือพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในการวิจัยนี้ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวจำนวน 11 กิจกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม เวลา ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ขนาดของกลุ่ม แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของกิจกรรม ซึ่งมี ขั้นนำ ขั้นตอนกิจกรรมหลัก ขั้นสรุป สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

6.3 การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเป็นองค์ประกอบส่วนที่ 2 ถัดจากองค์ประกอบที่ 1 คือ การวางแผน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ในส่วนขององค์ประกอบส่วนที่ 2 การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จนั้น หมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ในการกระทำดังกล่าว ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังต่อไปนี้ การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตุน จูงใจตนเอง การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และการประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

6.4 นักเรียนวัยรุ่น หมายถึง นักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ช่วงชั้นที่ 3

6.5 จิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตของนักเรียนวัยรุ่น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาจิตลักษณะเดิม 3 ประการ ซึ่งคาดว่าจะ เป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น ซึ่งได้แก่ (1) ความเชื่ออำนาจในตน (2) ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และ (3) เหตุผลเชิงจริยธรรม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ความรู้เพิ่มขึ้นในการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เพื่อใช้ในงาน
แนะแนว ด้านส่วนตัวและสังคมสำหรับนักเรียนวัยรุ่น

7.2 ทำให้ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวต้นแบบ สำหรับฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่
ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น และใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักแนะแนว

7.3 เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาจิตลักษณะด้านอื่นๆ ของนักเรียนวัยรุ่นต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอรายละเอียดตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ : ความหมาย ความสำคัญ และการวัด
2. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
3. การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น
4. ความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1. การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ : ความหมาย ความสำคัญ และการวัด

การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จึงควรเริ่มที่ความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แล้วจึงกล่าวถึงความหมายของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จตามลำดับ ซึ่งจากการศึกษาเอกสาร สามารถประมวลและนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของ “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” การหาความหมายของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จึงศึกษาจากแนวคิดของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นหลัก ดังมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้ดังนี้ เมอร์เรย์ (Murray, 1938: 164-165) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง “ความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานอย่างอิสระ มีความต้องการที่จะเอาชนะอุปสรรคและทำสิ่งที่ยากๆ ให้สำเร็จ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายสูงสุด” ขณะที่ แอทกินสัน (Atkinson, 1958 อ้างถึงใน เจียรนีย์ ทรงชัยกุล 2548: 455) กล่าวว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการความสำเร็จด้วยมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแข่งขันและความพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ได้ผลดีกว่าของบุคคลอื่น” และ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1969: 207) ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าหมายถึง “ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และแข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และ

มีความวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ” ในส่วนของ เฮอร์แมน (Herman, 1970: 353 - 354) ได้กล่าวถึงความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า “เป็นความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ในการทำสิ่งที่ยาก และเอาชนะอุปสรรคเพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดียิ่ง มีความพยายามในการแข่งขัน และเอาชนะผู้อื่น” นอกจากนี้ วิดเลอร์ (Vidler, 1977 อ้างถึงใน ทศพร ประเสริฐสุข 2525: 24) ได้สรุปความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า “เป็นกระบวนการของการวางแผนการกระทำ และ ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความพยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จในการบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศที่บุคคล ได้ตั้งไว้”

ในประเทศไทย พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต 2531: 95 - 96) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มี 2 แบบ ดังนี้ แบบที่ 1 การใฝ่ความเป็นเลิศเทียบ ที่สนับสนุนระบบการแข่งขัน เพียงเพื่อหวังจะเอาชนะบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ความเป็นเลิศที่แท้จริง แบบที่ 2 การใฝ่ความเป็นเลิศแท้ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ถ้าทำก็ทำให้ดีเลิศ ให้ดีที่สุด เต็มที่กับงานนั้นๆ ประการที่ 2 มีความเป็นเลิศเพราะทำดีที่สุด เต็มที่ แห่งความสามารถของเรา และประการที่ 3 สิ่งนั้นมีความเป็นเลิศ โดยเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เกือบที่สุด เป็นประโยชน์ที่สุดแก่ชีวิตและสังคม ส่วน สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541: 172) ให้ความหมาย ของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายาม ที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้ บุคคล ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัล แต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้” อีกทั้ง นีออน พินประคิษฐ์ และคณะ (2546: 18) กล่าวว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปด้วยดีได้ผลเป็นเยี่ยม โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมด ที่มีอยู่จนสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้”

ขณะที่ เจียรนัย ทรงชัยกุล (2548: 456) ให้ความหมายของ “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ว่าหมายถึง “ความต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยอาศัยความบากบั่น มุ่งมั่น ความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทั้งปวงโดยไม่ย่อท้อ รวมทั้งการอุทิศตนอย่างเต็มกำลัง ความสามารถเท่าที่จะทำได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ความสำเร็จนั้นบรรลุมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศ ที่แท้จริง” สอดคล้องกับ งามตา วณิชทานนท์ (2549: 2) ที่ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่า “ความมุ่งมั่น เพียรพยายามกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งโดยฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ จนเกิดผลดีตามต้องการ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะแตกต่างจากผู้ที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทางด้านการรับรู้ การยอมรับปัญหา การตัดสินใจแก้ไขปัญหา และการกระทำ” และ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2549: 17) ผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า

ความมุ่งมั่นที่จะกระทำเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามที่ตนต้องการ โดยเริ่มจากการมองเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในทำนองที่ตนต้องการกระทำบางอย่างให้สำเร็จในเหตุการณ์นั้น มองทุกอย่างเป็นงานที่ตนควรทำ ควรเข้าไปรับผิดชอบ ควรแก้ปัญหา แล้วเริ่มวางแผนดำเนินการ ให้เกิดความสำเร็จ และป้องกันความล้มเหลวเอาไว้ทุกขั้นตอน และท้ายสุดเมื่อคิดว่าจะทำได้สำเร็จ ก็ารู้สึกสุขใจ แต่เมื่อคิดว่าอาจล้มเหลวได้ด้วยก็ไม่ย่อท้อ เตรียมใส่ความพยายามของตนลงไป ให้มากที่สุด

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาพอที่จะสรุปได้ว่า **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ลุล่วง โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ต้องการชัยชนะ ในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้ดีเลิศ และทำให้มีกำลังใจที่จะให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อนำตน สู่อุบัติความสำเร็จ ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบแรก คือ การวางแผนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หมายถึง การคิดและกำหนดสิ่งที่จะทำในอนาคตเพื่อให้งาน ที่ต้องการจะทำบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างดีเยี่ยม ประกอบด้วย การกำหนดงาน (เป้าหมาย) ที่เหมาะสม ทำทนาย การเลือกวิธีการทำงานที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ การกำหนดขั้นตอน การปฏิบัติงาน การตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกเพื่อนร่วมงานที่เหมาะสมกับงาน การตระหนักถึงความสำคัญของเวลา การพิจารณาถึงความสำเร็จและความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้น และ การกำหนดวิธีการประเมินตรวจสอบความสำเร็จ และองค์ประกอบที่สอง คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการกระทำ ดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังต่อไปนี้ การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำ ให้สำเร็จ การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินการสู่เป้าหมาย การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตุน จูงใจตนเอง การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และการประเมิน ความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

1.2 ความสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เนื่องจาก เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงอาศัยการอ้างอิงความสำคัญ ของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จจากความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งมีผู้ศึกษาและ กล่าวไว้ดังนี้

ประคินันท์ อุปรมัย (2544: 142 - 143) ได้สรุปความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้ 1) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จสูงและด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยมมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำหรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงประสบความสำเร็จในงานที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณและภาษา และงานที่ต้องใช้ปัญญาในการคิดและแก้ปัญหา มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ หรือไร้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงสามารถรักษาระดับผลการเรียนที่ดีของตนในระดับมัธยมศึกษาไว้ได้จนถึงระดับอุดมศึกษา และ 4) ประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สอดคล้องกับ เจียรนัย ทรงชัยกุล (2548: 457) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไว้ว่า

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของบุคคลและของประเทศ อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรสร้างเสริมและพัฒนาให้เป็นคุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เมื่อบุคคลอยู่ในวัยเรียนก็จะมุ่งมั่นให้บรรลุความสำเร็จอย่างเป็นผลดีที่สุด เมื่ออยู่ในวัยทำงานก็จะรับผิดชอบงานจนเกิดผลสำเร็จอย่างดีเยี่ยม เมื่อบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ก็ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวม

และ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2549: 7) ได้สรุปไว้ว่า “การพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นคนที่ดี เก่ง มีสุขนั้น จะต้องพัฒนาที่จิตลักษณะหลายด้านของเยาวชนเหล่านั้น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะที่สำคัญหนึ่งในห้าประการของทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะที่ต้องพัฒนา”

จากความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังกล่าวสรุปได้ว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่พึงปรารถนา จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลทุกกลุ่ม ทุกวัย ควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาให้มีจิตลักษณะดังกล่าวในตนให้สูงขึ้น ส่งผลให้บุคคลมีความสำเร็จทั้งในด้านการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต ทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม หากหน่วยงาน สังคม และประเทศใด มีบุคคลที่มีลักษณะพึงประสงค์ดังกล่าว ก็จะทำให้หน่วยงาน สังคม และประเทศนั้น พัฒนาและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จจึงน่าจะมีความสำคัญใกล้เคียงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะด้านการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนที่สองของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.3 วิธีวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางวิธีการวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จจากวิธีการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการศึกษาพบว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีวิธีการวัดหลายวิธี ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเทียบเคียงการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และนำมาใช้กับการวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ดังนี้

วิธีที่หนึ่ง คือ การเล่าเรื่องราวจากภาพ (Thematic Apperception Test, TAT) เป็นแบบวัดความต้องการสัมฤทธิ์ ซึ่งคิดค้นโดย เมอร์เรย์ (Murray, 1938: 165 อ้างถึงใน เจียรนัย ทรงชัยกุล 2548: 462) ต่อมา แมคเคลแลนดและคณะ ได้นำแบบทดสอบ TAT ดังกล่าวมาปรับปรุงอีกเล็กน้อยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการวัดความต้องการสัมฤทธิ์ของบุคคล โดยให้บุคคลดูภาพกำกวม (ambiguous pictures) ซึ่งภาพดังกล่าวเป็นภาพที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วให้บุคคลดังกล่าวเขียนบรรยายภาพตามความคิดฝันของตนเอง ซึ่งคำบรรยายดังกล่าวสามารถสะท้อนความคิด ความสนใจ ค่านิยม และเหตุจูงใจของบุคคลดังกล่าวได้ ซึ่งในประเทศไทย ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2531 อ้างถึงใน งามตา วนิันทานนท์ 2549: 3) ได้นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของข้าราชการพลเรือนที่เข้าใหม่ เพื่อให้บุคลากรดังกล่าวมีลักษณะทางจิต กล่าวคือ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้น

วิธีที่สอง คือ การตั้งประเด็นที่เป็นปัญหาในชีวิตส่วนตัว ครอบครัว หรือสังคม ที่แวดล้อมแล้วสัมภาษณ์ หรือให้เขียนแสดงความคิดเห็น ค่าคะแนนที่ให้พิจารณาจากการยอมรับความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหาที่ใช้ ซึ่งเครื่องมือวัดแบบนี้เหมาะสมที่จะใช้วัดกับผู้ใหญ่ที่มีการศึกษาน้อย เช่น เกษตรกรและกรรมกร (นาถ พันธุมนาวิน 2518; นพนธ์ สัมมา 2523 และ วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร 2526 อ้างถึงใน งามตา วนิันทานนท์ 2549: 4)

วิธีที่สาม คือ การตอบรายงานเกี่ยวกับตนเองในแบบวัดปรนัย โดยในแบบวัดประเภทที่มีข้อคำถามที่ครอบคลุมลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 10 ประการ แบบวัดนี้ เฮอร์แมน (Herman, 1970 อ้างถึงใน งามตา วนิันทานนท์ 2549: 5) ได้พัฒนาขึ้นมา และพบว่า เป็นวิธีที่เหมาะสม สามารถวัดพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ได้มากกว่าแบบ TAT

วิธีที่สี่ คือ การให้เล่นเกม หรือให้ทำงาน โดยกำหนดเกมหรืองานที่มีความยาก (เมื่อเทียบกับระดับผู้เล่น) แล้วสังเกตความตั้งใจในขณะที่แก้ปัญหาในเกมหรือในการทำงานนั้นๆ รวมทั้งเวลาที่ใช้ในการแก้ปัญหาได้สำเร็จ นอกจากนั้น อารอนสัน (Aronson, 1966 อ้างถึงใน งามตา วนิันทานนท์ 2549: 6) ได้สร้างวิธีการวัดปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการให้เด็กวาดภาพเท่าที่จำได้ลงในกระดาษที่แจกให้ หลังจากนั้นจะวิเคราะห์จากภาพลายเส้น (Graphic expression) ที่เด็กวาด เส้นที่มีระเบียบหรือได้รูปทรงได้คะแนน +1 และเส้นที่ขีดทับกันยุ่งๆ หรือเส้นที่บิดได้คะแนน -1

วิธีที่ห้า คือ การใช้มาตรประเมินรวมค่า (Summated Ratings) บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2549: 5-6) ได้สร้างแบบวัดเพื่อใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของข้าราชการไทย ตามที่ เฮอร์แมนส์ (Hermans, 1970) กำหนดเป็นเนื้อหาสำคัญในการสร้างข้อคำถาม โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 10 ประการ มีข้อคำถามจำนวน 20 ประโยค แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ โกศล มีคุณ และ ณรงค์ เทียมเมฆ (2545 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2549: 5-6) ได้นำแบบวัดฉบับเดียวกันนี้ไปใช้ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา และกลุ่มข้าราชการหลายหน่วยงาน

สรุปได้ว่าการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีวิธีการวัดหลากหลายวิธี ส่วนในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แนวเดียวกับแบบที่ห้า ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีทั้งหมด 20 ข้อ ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นไปได้ตั้งแต่ 20 - 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จต่ำ

2. ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961: 36-62 อ้างถึงใน พัทธรีย์ สิมพรัักษ์ 2542: 13) ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว ประเภทที่สอง แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอของคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น และประเภทที่สาม แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ เพราะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่น

เป็นความภาคภูมิใจ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามจะควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น แมคเคลเลนด์ เน้นความสำคัญในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ เพราะเขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับความสำเร็จของบุคคล ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

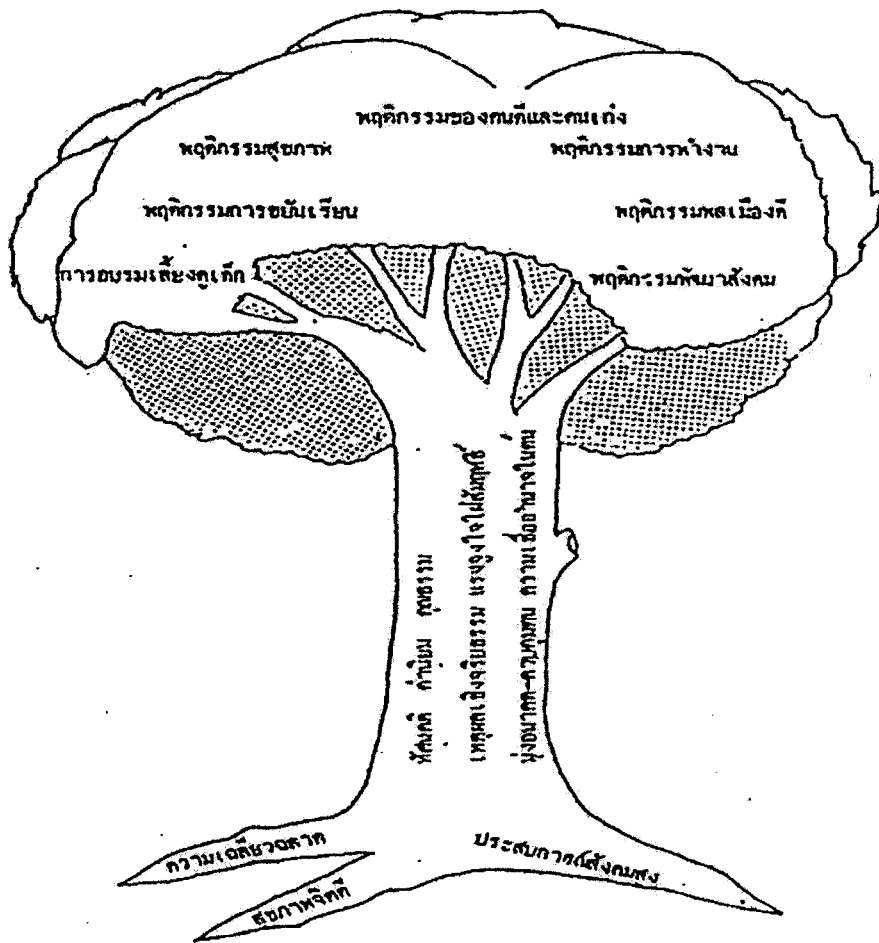
ส่วน แอทคินสัน (Atkinson, 1964: 260 - 268 อ้างถึงใน นาถธิดา ตรีทิพศิริศิลป์ 2533: 358) อธิบายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนเราจะไม่ปรากฏชัดเจนจนกว่าจะมีสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการรับรู้ และเข้าใจว่าจะมีการประเมินผลงานและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคล ว่าดี เข้ามาตรฐานตามเกณฑ์หรือไม่ ถ้าผลงานดีพอเข้าขั้นมาตรฐานหรือสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานก็หมายความว่าบุคคลประสบความสำเร็จ แต่ถ้าผลงานไม่ได้มาตรฐานก็แสดงว่าเขาล้มเหลว ในสถานการณ์เช่นนี้บุคคลจะมีความพยายามหรือมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นๆ ให้ดีที่สุดในที่จะได้ประสบความสำเร็จ ในขณะที่เดียวกัน เมอร์เรย์ (Murray, 1964: 19) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนั้นมีความต้องการเอาชนะและประสบผลสำเร็จรวมอยู่ด้วย และเมอร์เรย์ ยังเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถ มีพลังจิตที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

ตามทัศนะของ แอทคินสันนั้น ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนเรา ขึ้นอยู่กับตัวแปร 3 ตัว ได้แก่ ตัวแปรที่ 1 คือ การคาดหวัง หมายถึง การที่บุคคลคาดการณ์ล่วงหน้าว่าการกระทำของตนมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวมากน้อยเพียงใด ถ้าบุคคลคาดหวังว่าเขามีโอกาสประสบความสำเร็จ เขาก็มีแรงจูงใจสูงกว่ากรณีที่เขาคาดว่าเขาจะไม่มีโอกาสและไม่มีทางประสบความสำเร็จ ตัวแปรที่ 2 คือ สภาวะล่อใจ หมายถึง ความพอใจที่บุคคลจะได้รับเมื่อเขาสามารถทำงานนั้นๆ ให้บรรลุเป้าหมาย หรือเป็นความพอใจที่บุคคลจะได้จากการทำงาน เช่น เป็นงานที่ตนชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลจะปรากฏมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะความล่อใจหรือคุณค่าของกิจกรรมในทัศนะของบุคคลด้วย โดยลักษณะความล่อใจของกิจกรรมจะขึ้นอยู่กับความคาดหวัง โอกาสของความสำเร็จและลักษณะของงานตามการรับรู้ของบุคคล ถ้าบุคคลคิดว่างานยากแต่ไม่เกินความสามารถของตน ก็จะคาดหวังว่าเขามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้ รู้สึกว่างานนั้นท้าทายความสามารถของเขา เขาก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่ถ้าบุคคลคิดว่างานนั้นยากมากจนเขาไม่มีทางที่จะทำให้สำเร็จได้ หรืองานที่ต้องทำนั้นง่ายมากไม่มีทางล้มเหลว (โอกาสประสบความสำเร็จมีร้อยละ 100) ลักษณะความล่อใจของงานในสองแบบหลังนี้จะน้อย และบุคคลก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และตัวแปรที่ 3 คือ ธรรมชาติแรงจูงใจของบุคคล แรงจูงใจของบุคคล หมายถึงแรงหรือพลังที่กระตุ้นให้บุคคลทำกิจกรรมไปสู่จุดหมาย

โดยทั่วไปแรงจูงใจของคนเราจะมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เป็นความสุขและความพึงพอใจ การที่เรากระทำพฤติกรรมต่างๆ ก็โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ตนได้รับความสุขและความพึงพอใจจากการกระทำนั้นๆ ความสุขและความพึงพอใจของคนเรานั้นได้มาจากหลายอย่าง เช่น การได้รับการยกย่อง การมีเพื่อน การประสบความสำเร็จ และประการที่สอง เพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด ผิดหวัง คนทุกคนต้องการหลีกเลี่ยงความทุกข์ ความเจ็บปวด และความผิดหวังที่จะเกิดกับชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภัยอันตรายหรือการล้มเหลวในการเรียน การทำงาน ดังนั้นการที่บุคคลพยายามเรียนหรือทำงานก็เพื่อจะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ซึ่งตนไม่ปรารถนา

จากแนวคิด และทฤษฎีดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538: 2 - 3) ที่ได้ศึกษาจิตลักษณะที่สำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเป็นคนดีและคนเก่ง ของบุคคล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะสำคัญประการหนึ่งในทฤษฎีนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงถึงสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งว่า พฤติกรรมเหล่านี้มีสาเหตุทางจิตอะไรบ้าง ดังนี้ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมมี 3 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ส่วนแรก คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลไม้บนต้น แสดงถึงพฤติกรรมของคนดี และคนเก่ง ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนา 4 กลุ่มใหญ่ คือ (1) พฤติกรรมการไม่เบียดเบียนตนเอง (2) พฤติกรรมการไม่เบียดเบียนผู้อื่น (3) พฤติกรรมการทำตามหน้าที่ และ (4) พฤติกรรม การพัฒนาตนเองและสังคม ส่วนที่สอง คือ ส่วนลำต้น เพราะพฤติกรรม 4 กลุ่มนี้ มีสาเหตุทางจิตใจ 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ สาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบไปด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ (1) ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม (2) ความเชื่ออำนาจในตน (3) ลักษณะมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง (4) เหตุผลเชิงจริยธรรม และ (5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และส่วนที่สาม ของต้นไม้จริยธรรม คือ รากของต้นไม้ ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สองมี 3 ด้าน คือ (1) สติปัญญา (2) ประสบการณ์ทางสังคม และ (3) สุขภาพจิต ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ ในเชิงสาเหตุและผลระหว่างจิตลักษณะ 8 ประการ ที่ดอกและผลไม้บนต้น ลำต้นและรากของต้นไม้ กับพฤติกรรมต่างๆ ที่น่าปรารถนาของคนดี และคนเก่ง ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ภาพต้นไม้จริยธรรมตามทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา
 ที่มา: ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538) “ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล”
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร หน้า 10

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นทฤษฎีพื้นฐานของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของบุคคลที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยจึงจะได้นำความรู้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของบุคคลดังกล่าวมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมปฏิบัติงานของนักเรียนวัยรุ่นต่อไป

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

จากการศึกษาของไนท์ และแซสเซนราธ (Night and Sassenrath, 1966 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ แสตนยากุล 2546: 49) ที่ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีการทำงานผิดพลาดน้อยที่สุด ทำงานเรียบร้อย ใช้เวลาน้อยที่สุด และมีความจำดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ ซอง (Song, 1970 อ้างถึงใน ไกล์รุ่ง เก่าบริบูรณ์ 2544: 44) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนด้านเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนด้านเกษตรกรรมในเกาหลีใต้ จำนวน 1,460 คน ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะส่งเสริมให้บุคคลมีผลงานดีเด่นในกิจกรรมด้านเกษตร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในทุกวิชาที่เรียน

งานวิจัยของ แอลชูเลอร์ (Alschuler, 1973 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2548: 177) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กนักเรียนวัยรุ่นที่เรียนวิชาต่างๆ ในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมมีผลการเรียนดีขึ้น มีความสนใจในวิชาใหม่ๆ และประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน สอดคล้องกับ เชียราน (Sheeran, 1982 อ้างถึงใน สมศักดิ์ มินคร 2544: 32) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการแข่งขันทางการเรียนของนักเรียนชาวซามัวที่เรียนอยู่ในระดับไฮสคูล ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าเจตคติทางการแข่งขัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และชาง (Chang, 1990 อ้างถึงใน สมศักดิ์ มินคร 2544: 32) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ และความต้องการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการทำนายความต้องการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพศ คณะแผนกของผลการเรียนระดับไฮสคูล เจตคติต่ออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับความต้องการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในระดับสูง ส่วนตัวแปรอื่นๆ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

งานวิจัยดังที่ได้กล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศไทยของ สุวรรณ ตรีขัน (2530 อ้างถึงใน ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข 2541: 12) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ จำนวน 30 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 15 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ จำนวน 15 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบวิธีการสอน พบว่าการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

ส่วน คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ที่ได้ศึกษา ผลการใช้ชุดการแนะแนว ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 350 คน สุ่มนักเรียน ที่ได้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 25 ลงมา ได้นักเรียน 30 คน แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนการแนะแนว กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สอน 13 ครั้งๆ ละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียน กลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียน กลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อีกทั้ง นุศรา สรรพกิจกำจร (2539 อ้างถึงใน เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ 2544: 56) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ด้อยสัมฤทธิ์ โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์เปรียบเทียบกับกลุ่มที่เรียนปกติ ซึ่งได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ด้อยสัมฤทธิ์ จำนวน 32 คน ผลการวิจัย พบว่า การเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ สามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน ด้อยสัมฤทธิ์ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมซึ่งเป็นผลกระตุ้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น และเอมอร ดิมาก (2540) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังการทดลองนักเรียนในกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน และหลังการทดลองค่าเฉลี่ยของคะแนน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยนี้ได้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม มีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ต่อไป

เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผู้ศึกษาและวิจัยทฤษฎี ตลอดจนนำเสนอเป็นงานวิจัย เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้คัดสรรมานำเสนอเป็นเพียงบางส่วน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับความคิด ความรู้สึก นิสัย ทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลในด้านการเรียน การทำงานและการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงคาดว่า การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะทำให้นักเรียนสามารถ พัฒนาพฤติกรรมการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้มุ่งหวังไว้ได้เช่นกัน

3. การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น

การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้น การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จึงจะอาศัยแนวทางการพัฒนาเช่นเดียวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

3.1 การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จโดยวิธีการธรรมชาติ

งามตา วนิทานนท์ (2549: 22) กล่าวว่า แหล่งกำเนิดและการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล เกิดจากประสบการณ์ในวัยเด็ก ขณะได้รับการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิด เป็นลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ตั้งแต่เด็กสะสมกันขึ้นจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ ในต่างประเทศ งานวิจัยของ วินเทอร์บอททอม (Winterbottom, 1953 อ้างถึงใน งามตา วนิทานนท์ 2549: 20-21) แสดงให้เห็นความแตกต่างของการอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและบิดา ที่มีต่อบุตรในแต่ละครอบครัว ในการนี้ วินเทอร์บอททอม ได้ศึกษาทัศนคติของมารดาที่มีต่อบุตร โดยทำการเก็บรวบรวมคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กชาย อายุ 8-10 ปี จำนวน 29 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเขาได้จำแนกระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้แล้ว แล้วสัมภาษณ์มารดาของเด็ก เกี่ยวกับระดับความคาดหวังของมารดาที่จะให้บุตรเป็นตัวของตัวเอง เช่น ทดลองให้บุตรทำสิ่งแปลกใหม่ ด้วยตนเอง ค้นหาความรู้ความชำนาญด้วยตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนด้วยตนเอง เป็นต้น

จากผลการศึกษาพบว่า มารดาซึ่งมีแนวโน้มในการฝึกบุตรให้พึ่งตนเองเร็ว ตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียน เป็นอิสระจากผู้ใหญ่ ซึ่งมารดาจะคอยแนะนำ ส่งเสริม ยอมรับความคิดเห็นของบุตร ปฏิบัติต่อบุตรอย่างสมเหตุสมผล เอาใจใส่และชื่นชมความสำเร็จของบุตร กล่าวชมเชยด้วยความรักใคร่ ด้วยการกอดรัดบุตร ซึ่งมารดาควรกระทำเช่นนี้อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งบุตรเข้าสู่วัยรุ่น และมารดาจะมีข้อห้ามน้อยข้อสำหรับบุตร แต่ข้อห้ามนี้จะสังเกตได้ชัดเจน อีกทั้งบิดาที่มีความสัมพันธ์กับบุตร ในลักษณะประชาธิปไตย ให้คำแนะนำและแสดงความชื่นชมกับความสำเร็จของบุตรในการทำสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลี้ยงดูบุตรแบบเป็นเพื่อน ไม่เผด็จการ เข้มงวด ควบคุมอย่างใกล้ชิด เกี่ยวเชิญ ช่มชู้ วางอำนาจ ลงโทษอย่างสม่ำเสมอ และตัดสินใจแทนบุตร โดยเฉพาะบุตรชาย จากการอบรมเลี้ยงดูของมารดาและบิดาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการที่บุตรมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงอย่างเด่นชัด ซึ่งบุตรจะนำศักยภาพของตนออกมาใช้ประโยชน์ในการเรียนและทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างเป็นผลดี

3.2 การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จโดยวิธีการฝึก

การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จโดยวิธีการฝึก อาจใช้แนวทางของการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังที่ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 อ้างถึงใน คาระฉนิ พัฒนศักดิ์ภิญโญ 2533: 400 - 401) ได้เสนอแนววิธีเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1) กระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยม และส่งเสริมค่านิยมใหม่ๆ เพราะกระบวนการกลุ่มเป็นวิธีที่สำคัญที่เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะปฏิสัมพันธ์ด้วยดีต่อความต้องการของคนอื่น 2) การเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่น และการทำงานในกลุ่ม 3) การสอนให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน รู้จักความต้องการและความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่ม นับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย 4) การช่วยให้บุคคลมีความคิดฝึนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์โดยการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ต่อมาคอลลี (Kolb, 1965 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2541: 175) ได้ทำการทดลองอบรมการแข่งขันในรังกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูง แต่เรียนไม่ดี โดยมี IQ อย่างต่ำ 120 จำนวน 20 คน คอลลีทำหน้าที่เป็นผู้ให้การอบรมและเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักเรียน โดยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นขั้นปฐมนิเทศ ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่นเกมแข่งรถ ตามกติกาที่วางไว้ ตอนที่ 3 คอลลีพยายามแสดงให้นักเรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และผลของการแข่งรถ ตอนที่ 4 อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของความคิดที่มีต่อการกระทำหรือพฤติกรรม ตอนที่ 5 คอลลีอ่านตัวอย่างเกี่ยวกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงให้นักเรียนฟัง ตอนที่ 6 อภิปรายถึงความขัดแย้งระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแรงจูงใจที่ต้องการ หลังจากนั้นคอลลีได้ติดตามผลการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการเปรียบเทียบผลการสอบกลางปีและสิ้นปีของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลอง หรือนักเรียนที่ได้รับการอบรมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุม ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงขึ้นและดีกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มควบคุม ในขณะที่ แอลชูลเลอร์ (Alschuler, 1968 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2541: 177) ได้นำเทคนิคดังกล่าวไปใช้ในการสอนวิชาพิมพ์ดีด โดยครูและนักเรียนร่วมกันตั้งวัตถุประสงค์ ตลอดจนบอกเกณฑ์ในการให้คะแนน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนตั้งเป้าหมายของการทำงาน นักเรียนในกลุ่มทดลองทำการบันทึกเกี่ยวกับการพิมพ์และผลการพิมพ์ทุกวัน เช่น ความเร็ว และความถูกต้อง นักเรียนใช้ผลข้อมูลย้อนกลับช่วยในการพิมพ์ให้ดีขึ้น ผลสอบปรากฏว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองพิมพ์ได้ดีกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม และคนที่พิมพ์ช้าที่สุดในกลุ่มทดลองพิมพ์ได้เร็วกว่าคนที่พิมพ์เร็วที่สุดในกลุ่มควบคุม ซึ่งการตั้งเป้าหมายดังกล่าวจะทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต้องการจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

ในประเทศไทย สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 อ้างถึงใน งามดา วณิชานนท์ 2549: 3) ได้ทำการทดลองใช้นิทานที่เห็นแล้วว่ามีคุณค่า เหมาะสมในการกระตุ้นลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์กับเด็กไทยอายุ 7-10 ปี โดยแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม ตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองเร็วเป็นกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่ฝึกให้เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองช้าเป็นกลุ่มควบคุม ต่อไปคือ เล่านิทาน

ที่กระตุ้นพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ให้เด็กกลุ่มทดลองฟัง และเล่านิทานทั่วไปให้เด็กกลุ่มควบคุมฟัง การเล่านิทานใช้เวลา 3 วัน และเว้นระยะเวลาอีก 5 วัน ก่อนจะดำเนินการวัดพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองเร็วที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำกิจกรรมมากกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกให้ฟังตนเองช้าซึ่งเป็นกลุ่มควบคุม และแม้จะเป็นเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองเร็ว ถ้าได้ฟังนิทานที่มีคุณค่าด้วยแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองเร็ว แต่ไม่ได้ฟังนิทานที่มีคุณค่า ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวพบชัดเจนในเด็กจากฐานะครอบครัวยากจนเท่านั้น ผลการวิจัยจึงชี้ชัดว่า เด็กที่มาจากฐานะครอบครัวยากจนจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้ฟังตนเองเร็ว นั้น อาจมีความขยัน หมั่นเพียร มุมนานะ ตั้งใจทำงาน และเลี้ยงดูครอบครัว เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จากงานวิจัยของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง ได้แสดงให้เห็นว่า การใช้นิทานที่มีคุณค่า เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดี สามารถเพิ่มปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กให้สูงขึ้นได้อย่างเป็นผลดี

โกศล มีคุณ (2524: 10) กล่าวว่า วิธีการฝึกฝนให้บุคคลเกิดผลสัมฤทธิ์อาจทำได้ ดังนี้

1. วิธีใช้ตัวแบบ จะทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ ถ้าตัวแบบมีอิทธิพลต่อผู้รับการฝึก ลักษณะการเลียนแบบเป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลของสังคม ซึ่งเป็นวิธีที่มนุษย์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การเลียนแบบ และการยึดแบบ ต้องอาศัยตัวแบบ ลักษณะความเหมาะสมของตัวแบบเป็นสิ่งสำคัญมาก ด้วยวิธีนี้ตัวแบบที่มีอิทธิพลให้เด็กคล้อยตามมาก ได้แก่ พ่อ แม่ ครู ผู้ใหญ่ และเพื่อน
2. วิธีการสวมบทบาท วิธีนี้เกิดจากความเชื่อที่ว่า การที่บุคคลจะเข้าใจผู้อื่นได้ดีนั้นจะต้องให้เขามีโอกาสได้สวมบทบาทอื่นนอกจากที่ตนเป็นอยู่
3. ใช้วิธีสร้างความขัดแย้งทางเหตุผลหรือความไม่สมดุลทางความรู้ กล่าวคือสร้างความขัดแย้งในตัวบุคคล โดยเสนอให้เขาได้ความรู้ใหม่ที่ขัดแย้งกับความรู้เดิม ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดแรงขับที่ต้องการค้นคว้า สำรวจ เพื่อนำไปสู่ความพอใจ ความสำเร็จ เกิดความสอดคล้องและลดความขัดแย้ง
4. การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน เพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กมาก ยิ่งเป็นเพื่อนที่เด็กรักชอบพอนับถือก็ยังมีอิทธิพลมาก ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนจะมีผลต่อตัวเด็ก เด็กที่ร่วมสังคมกันจะมีความก้าวหน้ากว่าเด็กที่แยกตัวจากเพื่อน การอภิปรายกันจะทำให้เด็กได้รับฟังความคิดเห็นและทัศนะใหม่ๆ ต่างไปจากที่ตนมีอยู่ และนำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิมของตน ถ้าสามารถปรับให้เข้าหากันได้ เด็กจะพัฒนาโครงสร้างของความรู้และเหตุผลใหม่ขึ้นได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอจะสรุปได้ว่า บุคคลสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ การพัฒนาตามวัย การอบรมเลี้ยงดู และการพัฒนา

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยวิธีการฝึก เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงคาดว่า การพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นได้เป็นผลดีเช่นเดียวกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.3 การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

3.3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

คอตแมน อาชบาย และเคอร์กราฟ (Kottman, Ashby and De Graf, 2001: 3 อ้างถึงใน สมร ทองดี และปราณี รามสูต 2545: 11) ให้ความหมาย กิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) ว่า เป็นการประมวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคน แต่ละกลุ่ม ได้ปฏิบัติหรือได้มีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา สร้างเสริม ป้องกันปัญหา และแก้ปัญหา ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ส่วน เนตรนภา กล่องพุดชา (2539: 11) ได้ให้ความหมายว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง นวัตกรรม แผนการสอน หรือโปรแกรมการสอน สำหรับใช้สอนในวิชากิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยวิธีการหลายรูปแบบ ได้แก่ เกม บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง ละคร กลุ่มย่อย การอภิปราย การบรรยาย การเสนอข้อเสนอสหเทศ และมีการใช้สื่อการสอนหลายอย่างประกอบกัน เช่น รูปภาพ เพลง เทปบันทึกเสียง มีการให้ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ ขณะที่ ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541: 5) ให้ความหมาย ชุดกิจกรรมแนะแนว ว่าหมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยการใช้สื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชา หน่วยการสอน และหัวข้อเรื่อง เพื่อช่วยให้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมาย เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เช่นเดียวกับ นื่องนุช เพียรดี (2542: 14) กล่าวว่า ชุดการแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ คู่มือครู และโปรแกรมการสอน โดยใช้ชุดการแนะแนว ซึ่งนำเอาเทคนิคต่างๆ และการใช้สื่อประสมมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม อีกทั้ง บุญบากร ตันทวารธ (2545: 30) กล่าวไว้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรม ที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คำชี้แจง และการเตรียมการของผู้ให้บริการ เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ระบุสื่อ ใบบาง ใบบความรู้ หรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรมไว้แต่แผน คำชี้แจงใช้เครื่องมือตรวจสอบพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นๆ และสุพัฒนา ร่วมโพธิ์ (2546: 47) กล่าวในลักษณะใกล้เคียงกันว่า ชุดกิจกรรม

แนะแนว หมายถึง เครื่องมือช่วยสอนที่เป็นสื่อประสมที่สอดคล้องกับวิชาหน่วย หัวเรื่อง และ วัตถุประสงค์ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุดการสอนประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อ/อุปกรณ์ แบบประเมินก่อนและหลังการเรียน

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาป้องกัน แก้ไข ปรับจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนวัยรุ่นให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อันประกอบไปด้วยมวลประสบการณ์ที่เหมาะสมที่จะส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตลักษณะ และ/หรือ พฤติกรรมตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นได้เช่นเดียวกัน

3.3.2 หลักการและแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว

1) หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 29 - 59) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนา กิจกรรมแนะแนวว่าจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ได้แก่

(1) ลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา ต้องคำนึงถึงการจัดให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการในสถานการณ์ปัจจุบัน

(2) ลักษณะของผู้รับบริการ แบ่งผู้รับบริการเป็น 3 วัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ซึ่งบุคคลแต่ละวัยจะมีธรรมชาติประจำวัย มีปัญหาและความต้องการแตกต่างกันออกไป การจัดกิจกรรมต้องให้สอดคล้องกับวัยดังกล่าว เช่น วัยเด็ก เป็นวัยที่ชอบสนุก สนุกสนาน สนใจการเล่น รับรู้เชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม กิจกรรมที่เน้นควรเป็นลักษณะเรียนปนเล่น ส่งเสริมการแสดงออก ใช้สื่อหรือกิจกรรมสอดแทรกการพัฒนาการทางสังคม และเน้นกิจกรรมเป็นกลุ่ม สำหรับวัยรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ต้องการการยอมรับ ความเป็นอิสระ แสวงหาเอกลักษณ์และบทบาท สนใจการมีอุดมการณ์แห่งชีวิต มีพลังมากทั้งด้านร่างกาย ความคิด และปัญญา ควรเน้นกิจกรรมแบบกลุ่มและให้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด ส่งเสริมกิจกรรมประเภทที่ช่วยให้ได้แสดงออก ให้มีการคิดวิเคราะห์ และถ้าเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีประสบการณ์ชีวิตหลายด้าน มีสถานภาพทางสังคม มีอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แต่อาจมีปัญหาบางประการด้านสังคม อาชีพ และการปรับตัว ควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน และเสนอแนวคิด ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ให้ผู้รับบริการเล่นสนุกสนานหรือออกท่าทางมากเกินไป

(3) ลักษณะของกิจกรรม การจัดกิจกรรมแนะแนวมี 2 รูปแบบที่สำคัญ คือ กิจกรรมแนะแนวรายบุคคล และกิจกรรมแนะแนวเป็นกลุ่ม การเลือกใช้รูปแบบกิจกรรมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ

(4) ประโยชน์ที่จะนำมาใช้ มุ่งเน้นให้ผู้รับบริการสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ในปัจจุบันเรียกว่า “นำองค์ความรู้สู่ชีวิต”

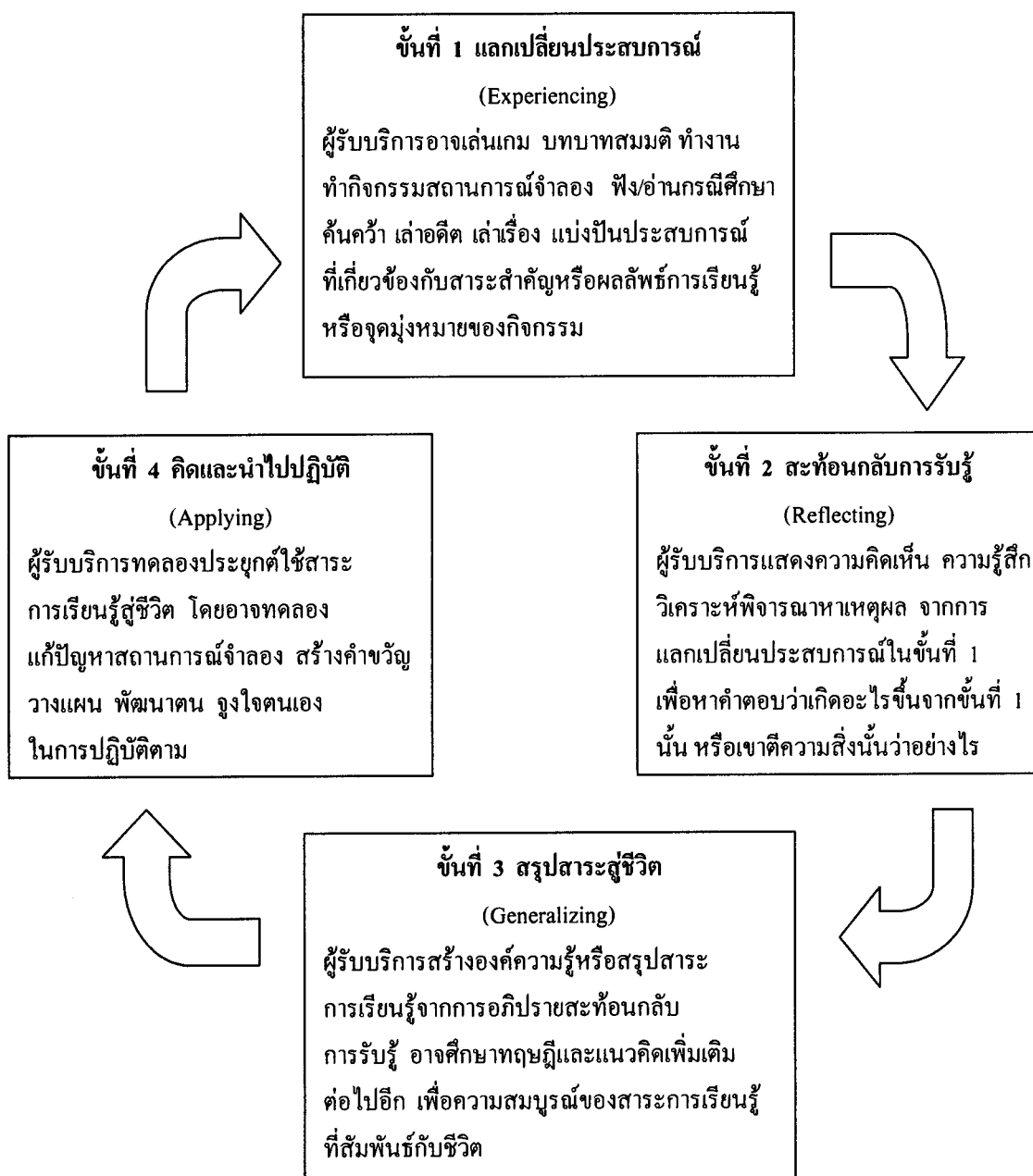
2) แนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 44-56) ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวว่า ประกอบไปด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะพัฒนากิจกรรมวัตถุประสงค์ใด โดยระบุวัตถุประสงค์เป็นข้อๆ อาจเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือจุดมุ่งหมายนำทาง และจุดมุ่งหมายปลายทาง

(2) การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว ควรกำหนดว่าจะจัดกิจกรรมแนะแนวด้านใด จัดให้แก่ใคร จัดลักษณะใด ซึ่งขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวมี 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

(3) การกำหนดขั้นตอนของกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมในชั้นเรียน มักใช้รูปแบบของ ปราณี รามสูต (2533: 271) ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม 2) ขั้นดำเนินกิจกรรม 3) ขั้นสรุปกิจกรรม 4) ขั้นประเมินผล แต่ในปัจจุบันได้เน้นการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participation learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (experiential learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ (สมร ทองดี และปราณี รามสูต 2545: 50) และจะต้องจัดกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวา ซึ่งอาจสนุก สะเทือนอารมณ์ เข้าถึงจิตใจ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ร่วม ฯลฯ ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมประกอบด้วย 4 ขั้นตอนเป็นวงจรการเรียนรู้ ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงขั้นตอนและวงจรการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
ที่มา: สมร ทองดี และ ปราณี รามสูต (2545) “หน่วยที่ 9 แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี หน้า 49

จากภาพที่ 2.2 สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์จากชั้นที่ 1 ถึงชั้นที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เป็นวงจรการเรียนรู้ คือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนกลับการเรียนรู้ สรุปสาระสู่ชีวิต สุดท้าย คือ คิดและนำไปปฏิบัติ ขั้นตอนทั้ง 4 นี้ หากผู้จัดกิจกรรมมีประสบการณ์สูง ก็จะดำเนินกิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่น และบางครั้งจะพบว่าเกิดความต่อเนื่องของกิจกรรมจนดูเหมือนว่าแต่ละขั้นตอนมีความคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออก นอกจากนั้นยังพบว่าเมื่อมีการสลับขั้นตอนของกิจกรรมบางขั้นตอนก็ยังได้ผลในแง่ปฏิบัติเช่นเดียวกัน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้ หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมให้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดกิจกรรม และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติแล้วอาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้น นำไปปฏิบัติได้ดีขึ้น และเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่องไปอีก

(4) การเลือกใช้เครื่องมือและสื่อประกอบกิจกรรมแนะแนว ผู้ให้บริการแนะแนวต้องรู้จักเลือกใช้เครื่องมือและสื่อประกอบกิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม วัสดุของผู้รับบริการ สถานที่ และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ โดยผู้ให้บริการต้องมีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือและสื่อประกอบกิจกรรมแนะแนวด้วย จึงจะทำให้การดำเนินกิจกรรมแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(5) การประเมินคุณภาพของกิจกรรมแนะแนว เป็นการประเมินคุณภาพของกิจกรรมแนะแนวว่ามีจุดเด่น หรือจุดอ่อนอย่างไร เพื่อนำไปสู่การปรับและพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยประเมินเป็นรายกิจกรรม และผลรวม

(6) การจัดทำคู่มือกิจกรรมแนะแนว ควรดำเนินการจัดทำเป็นรูปเล่ม เป็นฉบับเพื่อช่วยให้ผู้ดำเนินกิจกรรมสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่น ทั้งยังเป็นการเผยแพร่แนวคิดและแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวต่อไป

จากหลักการและแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวดังกล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาสร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนมัธยม ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว 11 กิจกรรม ตามองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก และขั้นสรุป ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะมีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับวัยของนักเรียนผู้รับการฝึก โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม แบบมีส่วนร่วม และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างกระบวนการคิดให้นักเรียนสามารถสรุป และนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ

ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว

การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่เนื่องจากยังไม่พบว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยตรง แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ทั้งการฝึกจิตลักษณะและการฝึกเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พบว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนา ป้องกัน แก้ไข ปรับจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนวัยรุ่นได้

ดังเช่นงานวิจัยของ คาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทย์วิทยาเขต จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตวิทย์วิทยาเขต ปีการศึกษา 2532 จำนวน 350 คน ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มีจำนวน 80 คน สัมภาษณ์ถามความสมัครใจในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้นักเรียน จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 15 คน ให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สอนกลุ่มละ 13 ครั้งๆ ละ 50 นาที แล้วเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีมาตรวัด 5 ระดับ และชุดการแนะแนวที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับ ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2540 ที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการใช้ชุดการแนะแนว นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งนักเรียนในกลุ่มทดลองและนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มีรัฐประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่ได้นำเสนอ แสดงให้เห็นว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนา ป้องกัน แก้ไข ปรับจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมต่างๆ ใช้ได้ผลดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำหลักการ และวิธีการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น และคาดว่าชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถใช้ในการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นได้เช่นเดียวกัน

4. ความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิม หมายถึง การมีจิตลักษณะเดิมในระดับสูง ถ้าบุคคลมีจิตลักษณะเดิมหลายจิตลักษณะสูงพร้อมๆ กัน ก็กล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมสูง ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลมีจิตลักษณะเดิมหลายจิตลักษณะต่ำพร้อมๆ กัน ก็กล่าวได้ว่าบุคคลนั้นมีความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมต่ำ

องค์ประกอบของความพร้อมด้านจิตลักษณะเดิมในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ลักษณะทางจิตใจซึ่งเป็นจิตลักษณะเดิม 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม

4.1 ความเชื่ออำนาจในตนกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่า ถ้าตนกระทำความดี ก็ย่อมจะได้รับผลในทางที่ดีและน่าพอใจ และถ้ากระทำความชั่วก็ย่อมถูกลงโทษหรือได้รับผลที่ไม่น่าพอใจหรือรับรู้ว่าการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจากการกระทำหรือความสามารถของตน เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถควบคุมได้ และไม่เชื่อโชคเคราะห์ ความบังเอิญ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วง โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้อัตถิผล และทำให้มีกำลังใจที่จะให้บรรลุเป้าหมายเพื่อนำตนสู่ความสำเร็จ เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ฉะนั้นในการวิจัยนี้จึงใช้ผลจากการศึกษาความเชื่ออำนาจในตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังเช่นงานวิจัยที่สนับสนุนความเกี่ยวข้องระหว่างความเชื่ออำนาจในตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ดวงเดือน แซ่ตั้ง (2532) ที่ทำการวิจัยเชิงทดลองฝึกพัฒนาความเชื่ออำนาจในตนกับนักเรียนประถมศึกษาโดยให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัล ผลการวิจัยพบว่า วิธีการพัฒนาความเชื่ออำนาจในตนด้วยวิธีการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัลดังกล่าวใช้ได้ผลดีอย่างชัดเจนกับกลุ่มนักเรียนหญิงที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นความพร้อมทางจิตด้านหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาทางจิตอีกด้านหนึ่ง ในที่นี้คือ ความเชื่ออำนาจในตน และงามตา วนิทานนท์ (2549: 9 - 10) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นจิตลักษณะที่มีผลการวิจัยยืนยันความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

จากผลการศึกษาและงานวิจัยที่นำเสนอดังกล่าวสรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตนเป็นความพร้อมทางจิตที่เอื้อต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จก็เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงคาดว่าความเชื่ออำนาจในตนจะเป็นตัวแปรสมทบให้นักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะเดิมดังกล่าว คือ ความเชื่ออำนาจในตนสูง และเมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยแล้ว จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกได้รับผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

4.2 ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนของบุคคลเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคต ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดใจได้ ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อย ซึ่งจะรับได้ทันที

เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ฉะนั้นในการวิจัยนี้จึงใช้ผลจากการศึกษา ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังต่อไปนี้

เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ (2544) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนเขตชนบทยากจน จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนา ลักษณะมุ่งอนาคต มีระดับคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกเพื่อพัฒนา ลักษณะมุ่งอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะเดียวกันนักเรียนที่ได้รับการฝึก เพื่อพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต มีระดับคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการศึกษาเชิงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ โสภณ พรหมพลจร (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมควบคุมตนด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสถานการณ์ คือ การสนับสนุนจากที่บ้าน แบบอย่างจากเพื่อน และบรรยากาศในชั้นเรียน กลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะ คือ สุขภาพจิต ความเชื่ออำนาจในตน และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเกี่ยวข้องกันในระหว่างกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา เหล่านี้กับพฤติกรรมควบคุมตนด้านการเรียนของนักเรียนในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยกลุ่มรวม เปอร์เซนต์ทำนาย 57.7 มีตัวทำนายที่สำคัญ ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน แบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากที่บ้าน และกลุ่มที่ทำนายได้สูงสุด คือ กลุ่มที่ได้รับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ เปอร์เซนต์ทำนายรวม 69.9 มีตัวทำนายที่สำคัญ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในชั้นเรียน แบบอย่างจากเพื่อน การสนับสนุนจากที่บ้าน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรม ควบคุมตนด้านการเรียน และงามตา วณิชานนท์ (2549: 9-10) กล่าวว่า “ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ มีผู้วิจัยพบว่ามักปรากฏในบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บุคคลที่มีจิตลักษณะมุ่งอนาคต และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งสองประการนี้สูง เป็นผู้ที่มีพลังผลักดันในการทำกิจการงานต่างๆ อย่างขยันขันแข็งที่สุด”

จากผลการศึกษาและงานวิจัยที่น่าเสนอดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน เป็นความพร้อมทางจิตที่เอื้อต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จก็เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน จะเป็นตัวแปรสมทบให้นักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะเดิม ดังกล่าว คือ ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนสูง และเมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยแล้ว จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกได้รับผลดี ยิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มี ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่ำ

4.3 เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาที่เกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมหนึ่งในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน โดยการกระทำนั้นจะเกิดประโยชน์กับบางฝ่าย และเกิดโทษกับฝ่ายอื่นๆ โดยเจตนาหรือหลักการที่บุคคลใช้นั้นมี 6 ประเภท เรียงลำดับจากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุด ดังนี้ ขั้นที่หนึ่ง มีเจตนาที่จะหลบหลีกการโดนลงโทษทางกาย ขั้นที่สอง คือ การแสวงหารางวัลทางวัตถุ ขั้นที่สาม คือ เจตนาที่จะเห็นชอบตามผู้อื่น ขั้นที่สี่ คือ เจตนาที่จะเคารพกฎหมาย หลักศาสนา หรือปทัสสถานของสังคม เพราะเห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ขั้นที่ห้า คือ การเคารพตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ รู้จักละอายใจตนเองเมื่อทำผิด และภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำความดี ขั้นที่หก คือ การยึดหลักอุดมคติสากล เช่น ความเสมอภาค ความยุติธรรม เห็นแก่ส่วนรวม มนุษยชาติ และมนุษยธรรม

เนื่องจากการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ฉะนั้นการวิจัยนี้จึงใช้ผลจากการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ดังต่อไปนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นจิตลักษณะที่สำคัญ 1 ใน 8 ประการ ของบุคลิกภาพของคนไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะด้านอื่นๆ ในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน: 2538) ในเชิงเหตุและ/หรือผลของกันและกัน และยังเป็นปัจจัยเชิงเหตุร่วมกับจิตลักษณะบางด้านในการทำนายพฤติกรรมคนดี คนเก่งในคนไทยได้อย่างแม่นยำและชัดเจนด้วย บุคคลที่มีลักษณะใฝ่สัมฤทธิ์สูง ต้องการประสบความสำเร็จมาก อาจจะทำพฤติกรรมผิดศีลธรรม เช่น คดโกง หลอกหลวง ดังนั้น การเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเพียงอย่างเดียว อาจทำให้เป็นคนเก่งแต่ไม่ใช่คนดี จึงควรจะพัฒนาบุคคลให้มีทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีจริยธรรมสูงควบคู่ไปด้วยกัน เพื่อให้ผู้ที่รับการพัฒนาเป็นทั้งคนเก่ง และคนดีไปพร้อมๆ กัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2531: 167)

จากการศึกษาผลการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมจริยธรรมของครูจำนวน 276 คน โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545: 182) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรสมทบ (ลักษณะที่ติดตัวมาแต่เดิมของครู) ที่มีความสำคัญเป็นลำดับ 3 ในการทำนายพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ได้แก่ งานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ที่ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ พบผลว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเตรียมตัว

เพื่อการทำงานในอนาคตของข้าราชการ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .18 และโกศล มีคุณ (2533) ทำการศึกษา ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของตัวแปร จิตลักษณะเดิม 7 ตัว (การมุ่งอนาคต - ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิต แรงจูงใจ ไฟล์สัมฤทธิ์ ค่านิยมในอาชีพ ความใกล้ชิดศาสนา และเจตคติต่ออาชีพครู) กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ร่วมกับจิตลักษณะเดิมอีก 6 ตัว สามารถ ทำนายพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมได้ถึง 27.1 % ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .15) รองลงมาจากการมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และค่านิยมทางอาชีพ

จากผลการศึกษาและงานวิจัยที่นำเสนอดังกล่าวสรุปได้ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นความพร้อมทางจิตที่เอื้อต่อการพัฒนาแรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ และการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของแรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงคาดว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม จะเป็นตัวแปรสมทบให้นักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะเดิมดังกล่าว คือ เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และ เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จด้วยแล้ว จะทำให้นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกได้รับผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าจิตลักษณะเดิม ในที่นี้ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม ต่างมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ ของนักเรียนวัยรุ่น และการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จก็เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของ แรงจูงใจไฟล์สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึงคาดว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะเดิม 3 ประการ ดังกล่าวสูง ซึ่งเรียกว่า มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะได้รับประโยชน์ คือ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่เน้นการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นว่าจะมีผลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นหรือไม่ เพียงใด ขณะเดียวกันก็นำลักษณะทางจิตบางประการเข้ามาศึกษาในฐานะตัวแปรเหตุเชิงสมทบด้วย การดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

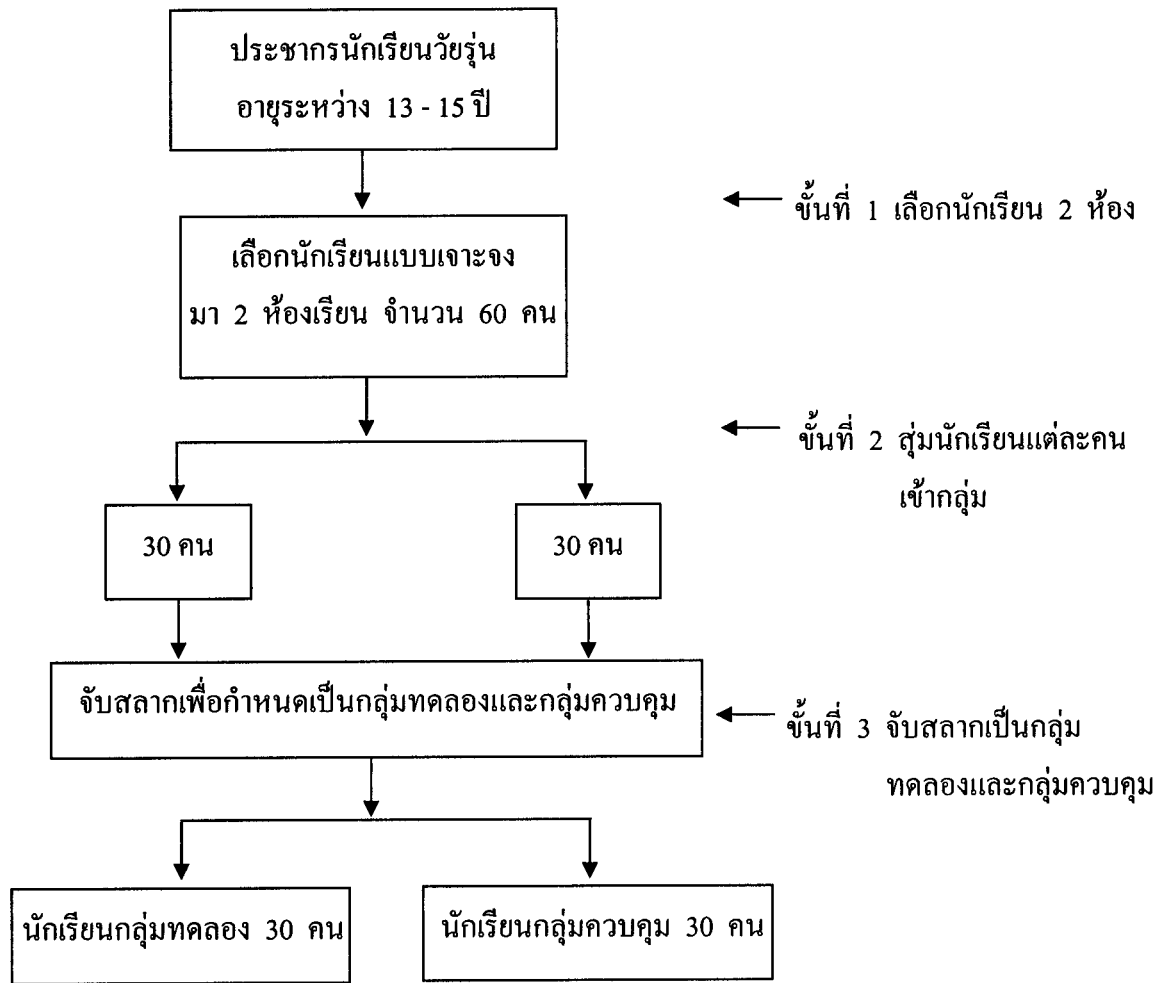
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนจากประชากรดังกล่าว ที่มีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน มีขั้นตอนในการจัดกลุ่มเพื่อการทดลองดังนี้

1.2.1 ใช้การเลือกนักเรียนเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจักราชวิทยา จาก 2 ห้องเรียน ที่พิจารณาแล้วว่ามีลักษณะเหมาะสมเป็นตัวแทนของนักเรียนระดับชั้นนี้ได้ จำนวน 60 คน

1.2.2 สุ่มนักเรียนเข้าสู่กลุ่ม สุ่มนักเรียนแต่ละคนเข้าสู่กลุ่ม (Random Assignment) ได้กลุ่มละ 30 คน

1.2.3 สุ่มเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จับสลากเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม และกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม

ขั้นตอนการจัดกลุ่มตัวอย่างเป็นดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการจัดกลุ่มเพื่อการทดลอง

2. รูปแบบ และขั้นตอนการวิจัย

2.1 รูปแบบของการทดลอง

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระจัดกระทำ 1 ตัวแปร คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีตัวแปรอิสระสมทบ (ปัจจัยสมทบ) 2 กลุ่มตัวแปร คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีตัวแปรตาม 1 ตัวแปร คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การวิจัยนี้ถ้าพิจารณาตามแบบมาตรฐานของการวิจัยเชิงทดลอง จัดได้ว่าเป็นแบบ Randomized control group posttest only design (ปรีชา เนาว์เย็นผล 2545: 122)

รูปแบบการวิจัยดังภาพที่ 3.2

R	X	T ₁
R	~X	T ₁

- R : การสู่มเข้ากลุ่ม
- X : การฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
- ~X : การฝึกโดยใช้กิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
- T₁ : การวัดหลังการฝึก

ภาพที่ 3.2 แสดงรูปแบบการทดลอง

2.2 ขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยซึ่งใช้วิธีการทดลอง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 การสอบวัดและการจัดกระทำ

การสอบวัดและการจัดกระทำกลุ่มตัวอย่างเป็นดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการสอบวัดและการจัดกระทำในการวิจัย

กลุ่ม	ขั้นตอนการดำเนินงาน		
	สอบวัดพื้นฐานก่อนการทดลอง	ฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	สอบวัดหลังการทดลอง
กลุ่มทดลอง	√	√	√
กลุ่มควบคุม	√	-	√

2.2.2 การสอบวัดพื้นฐานก่อนการทดลอง โดยใช้ตัวแปรอิสระสมทบ 2 ตัวแปร

ตัวแปรแรก ได้แก่ ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนผู้เข้ารับการฝึก ประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง และตัวแปรที่สอง ได้แก่ ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียนผู้เข้ารับการฝึก ประกอบด้วย ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม

2.2.3 การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

เป็นการฝึกที่ใช้กับนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ จำนวน 11 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม ส่วนนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ฝึกโดยใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม เช่นเดียวกัน

2.2.4 การสอบวัดหลังการทดลอง เป็นการวัดจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ฝึก

ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการวิจัย ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยวัดหลังการทดลอง ประมาณ 1 สัปดาห์

3. ตัวแปร และนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

3.1 ตัวแปรในการวิจัย

ประเภทและลักษณะของตัวแปร

การวิจัยเชิงทดลองนี้ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตัวแปรต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ตัวแปรอิสระจัดกระทำ ได้แก่ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกลุ่มที่สอง คือ ตัวแปรอิสระสมทบ ได้แก่ ตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะทางชีวสังคม และตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียน ตัวแปรเหล่านี้มีความหมายและมีวิธีการวัด ดังต่อไปนี้

1) **ตัวแปรอิสระจัดกระทำ** ในการวิจัยนี้ตัวแปรอิสระจัดกระทำ คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ ในการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยกิจกรรม 11 กิจกรรม ใช้เวลาในการฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที ค่าของตัวแปรนี้มี 2 ค่า คือ ฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (ฝึกด้วยกิจกรรมอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ)

2) *ตัวแปรอิสระสมทบ* ตัวแปรอิสระสมทบมี 2 กลุ่ม คือ

(1) *ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นลักษณะทางชีวสังคม* เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาร่วมด้วยกับการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนวัยรุ่นที่คาดว่าจะมีส่วนทำให้นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกได้รับประโยชน์จากการฝึกมาก - น้อยต่างกัน ลักษณะทางชีวสังคมที่นำมาศึกษา ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง

(2) *ตัวแปรอิสระสมทบที่เป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียน* เป็นลักษณะด้านจิตใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่โดยปกติ เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาร่วมด้วยกับการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นจิตลักษณะของนักเรียนที่คาดว่าจะมีส่วนทำให้นักเรียนผู้ที่ได้รับการฝึก ได้รับประโยชน์จากการฝึกมาก - น้อยต่างกัน จิตลักษณะเดิมที่นำมาศึกษา ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม

3.1.2 *ตัวแปรตาม* ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3.2 *นิยามปฏิบัติการของตัวแปร*

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร ได้แก่ นิยามของตัวแปรอิสระ และนิยามของตัวแปรตาม

3.2.1 *ตัวแปรอิสระ* ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม คือ

1) *ตัวแปรอิสระจัดกระทำ* ตัวแปรอิสระจัดกระทำในการวิจัยนี้ คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หมายถึง การฝึกหรือไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ (1) การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ (2) การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย (3) การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (4) การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตุ้น ใจใจตนเอง การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และ (5) การประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

2) *ตัวแปรอิสระสมทบ* ตัวแปรอิสระสมทบมี 2 กลุ่ม คือ

(1) *ตัวแปรที่เป็นลักษณะทางชีวสังคม* ซึ่งมี 3 ประการ ได้แก่

ก. *เพศ* จำแนกได้เป็น เพศชายและเพศหญิง

ข. *ผลการเรียนเฉลี่ย* เป็นผลการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียน

ตลอดปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกได้เป็นผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ และผลการเรียนเฉลี่ยสูง

ค. อาชีพของผู้ปกครอง เป็นอาชีพที่นำมาซึ่งรายได้หลัก
ของบิดา - มารดา หรือบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน

(2) ตัวแปรที่เป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียน ซึ่งมี 3 ประการ ได้แก่

ก. ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่า ถ้าตน
กระทำความดีก็ย่อมจะได้รับผลในทางที่ดีและน่าพอใจ และถ้ากระทำความชั่วก็ย่อมถูกลงโทษหรือ
ได้รับผลที่ไม่น่าพอใจหรือรับรู้ว่าการกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เกิดจากการกระทำหรือ
ความสามารถของตน เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถควบคุมได้ และไม่เชื่อโชคเคราะห์ ความบังเอิญ
ความเชื่ออำนาจในตนมี 2 องค์ประกอบ คือ ทำนายได้ และควบคุมได้

ข. ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถ
ในการควบคุมตนของบุคคลเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคต ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรม
การรอดได้รอดได้ในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การรอรบรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อย
ซึ่งจะรับได้ทันที

ค. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาที่เกี่ยวกับเหตุผลในการตัดสินใจ
ที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมหนึ่งในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน โดยการกระทำนั้น
จะเกิดประโยชน์กับบางฝ่าย และเกิดโทษกับฝ่ายอื่นๆ

3.2.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถ
ในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ในการกระทำดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรม
สำคัญดังต่อไปนี้ การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ การตรวจสอบ
และจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย
การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ
โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตุ้น จูงใจตนเอง
การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และการประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย
(เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 **ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่น
ที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และ 2) แบบวัดตัวแปร
ต่างๆ เครื่องมือแต่ละประเภทมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีจำนวน 2 ชุด ได้แก่

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม (สำหรับกลุ่มทดลอง)

2) กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม (สำหรับกลุ่มควบคุม)

4.1.2 แบบวัดตัวแปร จัดทำเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม

(แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน

(แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน

(แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต

ตอนที่ 4 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

(แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา)

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม

(แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

(แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน)

4.2 การได้มาซึ่งเครื่องมือในการวิจัย

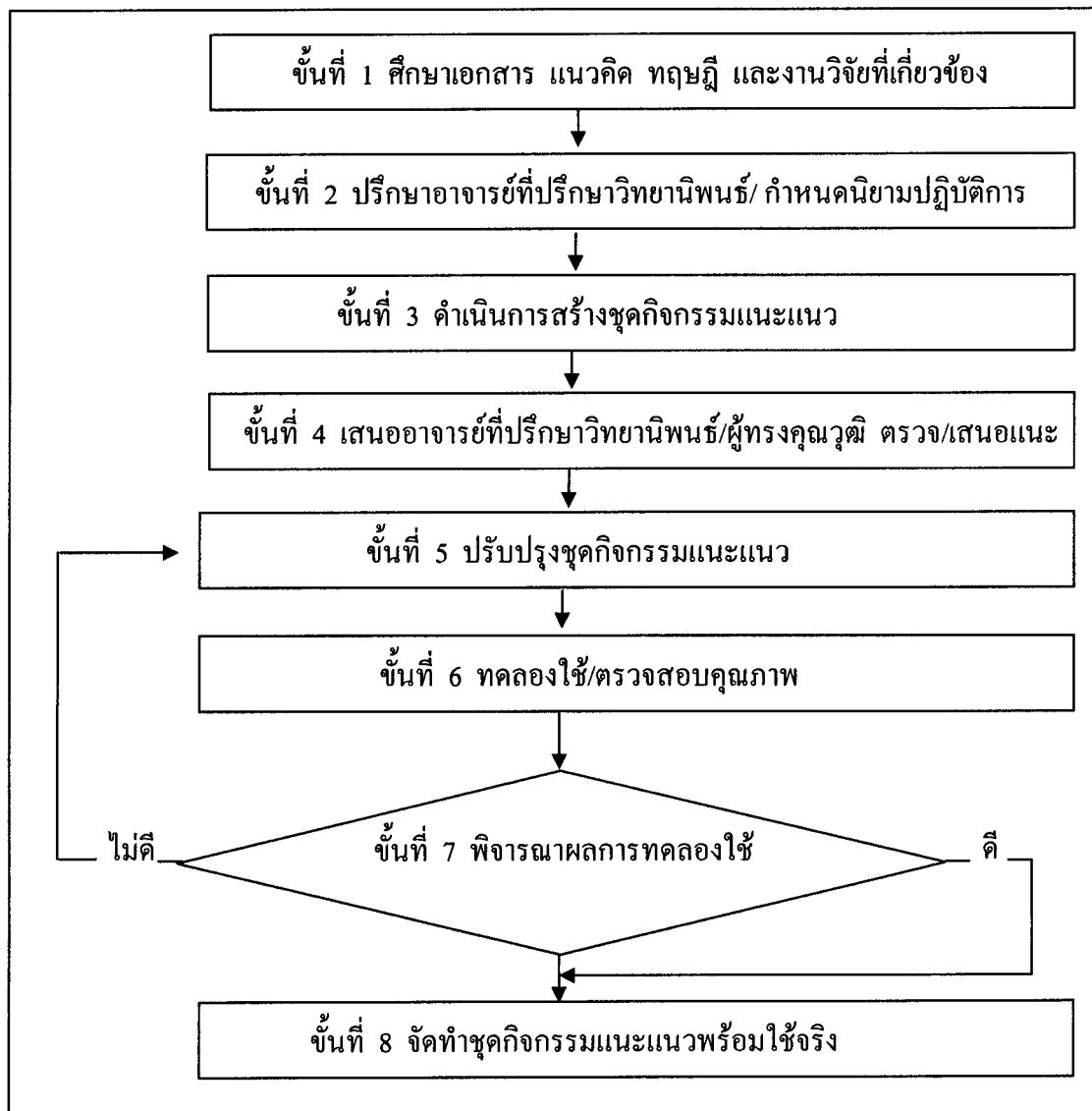
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 2) กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 3) แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม และ 4) แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

กลุ่มที่ 2 เป็นเครื่องมือที่มีผู้สร้างและหาคุณภาพไว้แล้ว ซึ่งได้แก่ 1) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และ 3) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

4.2.1 เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 2) กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 3) แบบวัดลักษณะทางจิตสังคม และ 4) แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังรายละเอียดภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนจากภาพที่ 3.3 สามารถอธิบายการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และวิธีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนด เนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 2 ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กำหนดนิยามปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่รวบรวมได้ ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ กำหนดนิยามปฏิบัติการ เพื่อใช้ในการกำหนดเนื้อหา รูปแบบ และแนวทางการดำเนินการ สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่เหมาะสม และมีคุณภาพ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งมุ่งเน้นสำหรับฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งในแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม ซึ่งมี ขั้นนำ ขั้นตอนหลัก ขั้นสรุป 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล

ขั้นที่ 4 เสนอชุดกิจกรรมแนะแนวให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเพื่อพิจารณาด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ วิธีการใช้เครื่องมือ กิจกรรม โดยพิจารณา ความตรงด้านเนื้อหาเชิงโครงสร้าง และพิจารณาความเหมาะสมด้านภาษา ลักษณะข้อความ ตลอดจน ขั้นตอนของกิจกรรม วิธีการ

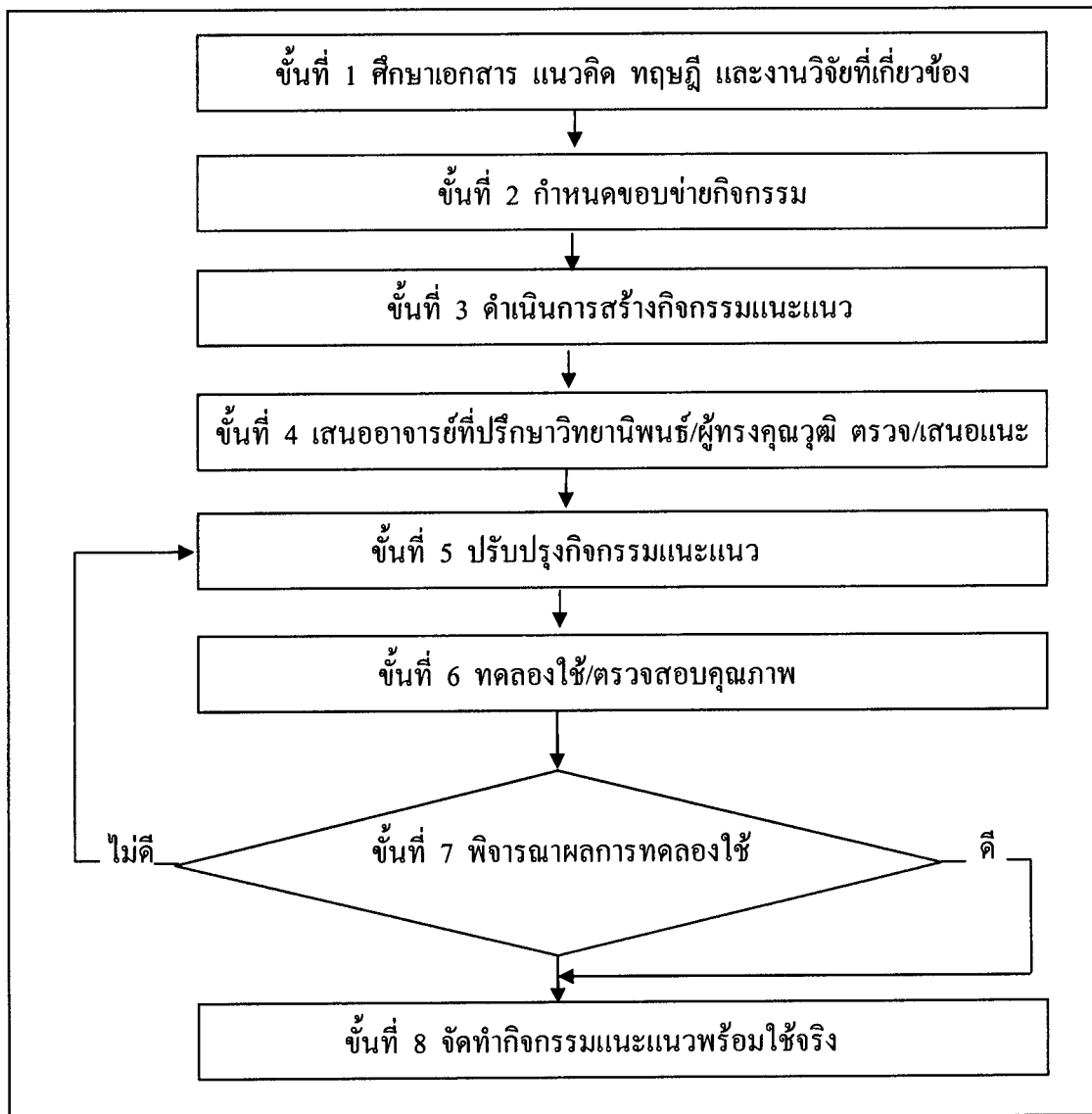
ขั้นที่ 5 ปรับปรุงชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะ จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุงชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ เพื่อนำไปทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมแนะแนว ไปทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านตูมราษฎร์บูรณะ จำนวน 60 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความเหมาะสมของกิจกรรม ตลอดจนวิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการจัด กิจกรรม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น เพื่อความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ขั้นที่ 7 พิจารณาผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยนำข้อบกพร่อง ที่พบจากการทดลองชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไปปรับปรุง แก้ไข ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงใบความรู้ ใบงาน ในบางกิจกรรม ตลอดจนปรับปรุง แก้ไขความเหมาะสมของกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมตามองค์ประกอบ ของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และความเหมาะสมของเวลาในการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 8 จัดทำชุดกิจกรรมแนวร่วมใช้จริง เมื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนวร่วมที่ใช้ฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ที่ผ่านขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมทั้งหมดมาจัดพิมพ์และรวบรวมเป็นชุดกิจกรรม เป็นรูปเล่มอย่างมีระบบ มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานพร้อมใช้จริง

2) กิจกรรมแนวร่วมอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนวร่วมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ในการสร้างกิจกรรมแนวร่วมอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนวร่วมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังรายละเอียดภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการสร้างกิจกรรมแนวร่วมอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนวร่วมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนจากภาพที่ 3.4 สามารถอธิบายการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้นำประสบการณ์แนวคิดต่างๆ ที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กำหนดเป็นขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อใช้ในการกำหนดเนื้อหา รูปแบบ และแนวทางการดำเนินการสร้างกิจกรรมแนะแนวที่เหมาะสมและมีคุณภาพ

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างกิจกรรมแนะแนวซึ่งมุ่งเน้นสำหรับฝึกนักเรียนวัยรุ่นเพื่อพัฒนาด้านส่วนตัวและสังคม ซึ่งในแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย

- 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด
- 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม ซึ่งมี ขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก ขั้นสรุป 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ
- 9) การประเมินผล

ขั้นที่ 4 เสนอกิจกรรมแนะแนวให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อพิจารณาด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ วิธีการใช้เครื่องมือ กิจกรรม โดยพิจารณาความตรงด้านเนื้อหาเชิงโครงสร้าง ความเหมาะสมด้านภาษา ลักษณะข้อความ ตลอดจนขั้นตอนของกิจกรรม วิธีการ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัย

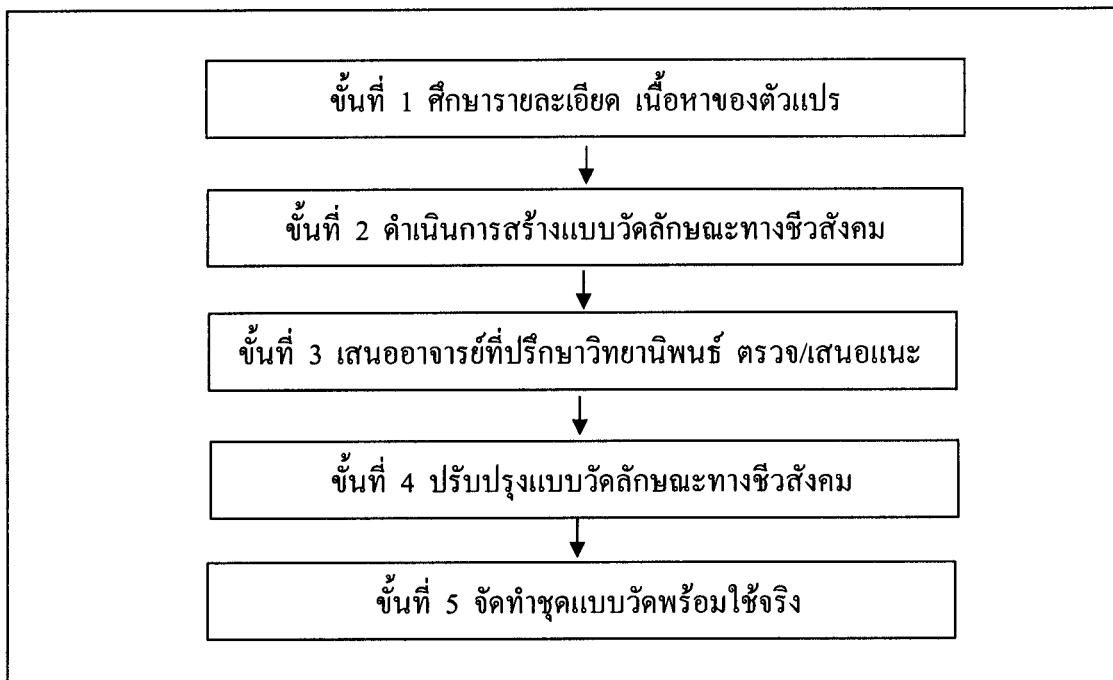
ขั้นที่ 5 ปรับปรุงกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมแนะแนวเพื่อนำไปทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นที่ 6 ทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไปทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านตูมราษฎร์บูรณะ จำนวน 60 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านความเหมาะสมของกิจกรรม ตลอดจนวิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ขั้นที่ 7 พิจารณาผลการทดลองใช้กิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยนำข้อบกพร่องที่พบจากการทดลองใช้กิจกรรมแนะแนวไปปรับปรุง แก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงใบความรู้ ใบงาน ในบางกิจกรรม ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และความเหมาะสมของเวลาในการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 8 จัดทำกิจกรรมแนะแนวพร้อมใช้จริง เมื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่ผ่านขั้นการตรวจสอบคุณภาพเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมทั้งหมดมาจัดพิมพ์และรวบรวมเป็นรูปเล่มอย่างมีระบบ มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานพร้อมใช้จริง

3) แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน) ในการสร้างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม

ขั้นตอนจากภาพที่ 3.5 สามารถอธิบายการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียด เนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนวัยรุ่นที่คาดว่าจะมีส่วนทำให้นักเรียนวัยรุ่นได้รับประโยชน์มาก - น้อยต่างกัน

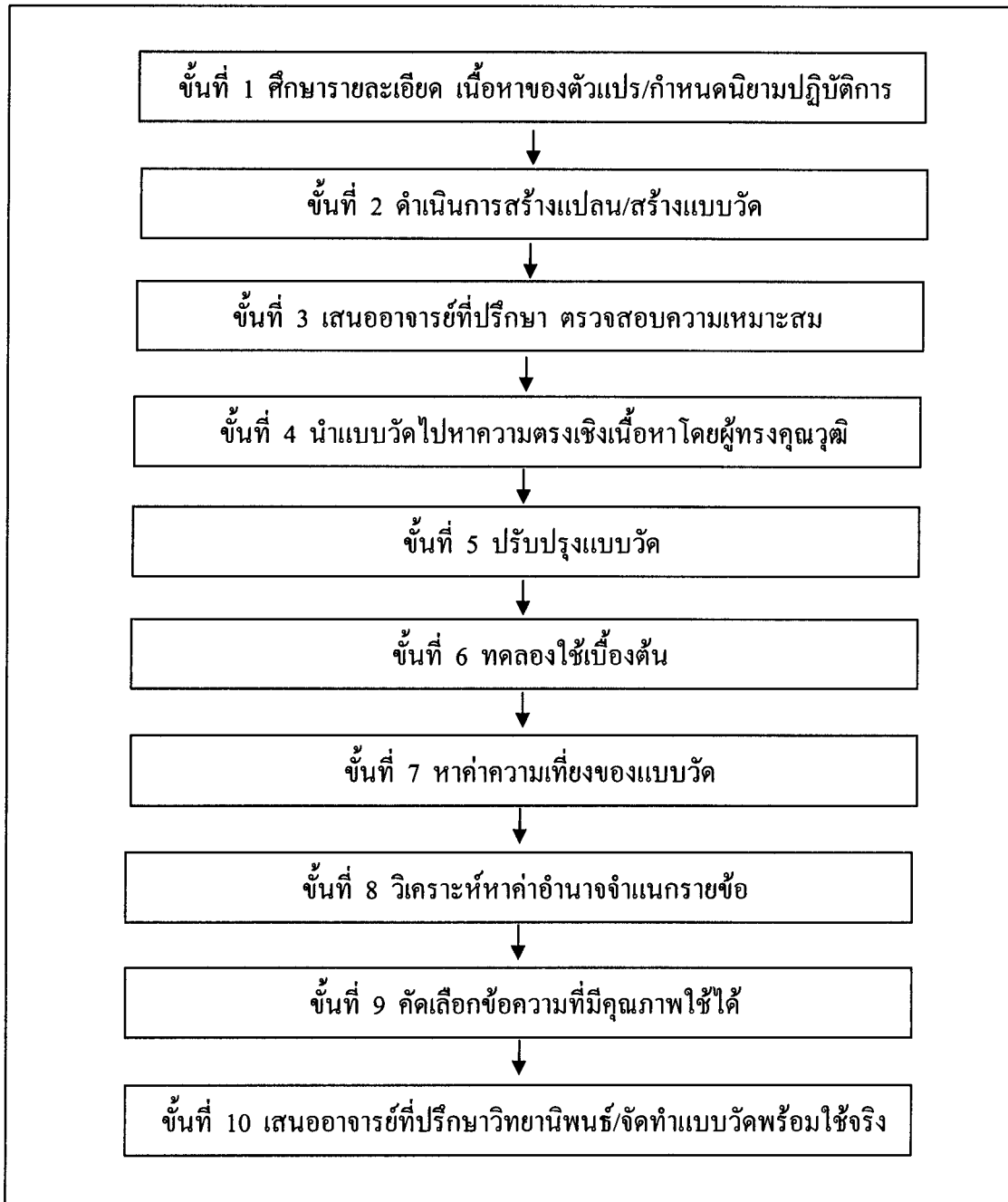
ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างประโยคข้อความภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาด้านต่างๆ ตามนิยามปฏิบัติการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ คือ ชื่อ-สกุล ชั้น เพศ อายุ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง

ขั้นที่ 3 เสนอแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 จัดทำชุดแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมพร้อมใช้จริง เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนาแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมที่ผ่านการตรวจจนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมดังกล่าวมาจัดพิมพ์ต่อไป

4) แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน) ในการสร้างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ขั้นตอนจากภาพที่ 3.6 สามารถอธิบายการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียด เนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ นำไปเขียนเป็นนิยามปฏิบัติการ

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างข้อคำถามภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาด้านต่างๆ ตามนิยามปฏิบัติการ จัดสร้างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 41 ข้อ โดยมีข้อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบ ในจำนวนข้อที่ใกล้เคียงกัน แต่ละข้อคำถามมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ขั้นที่ 3 นำแบบวัดฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษาอีกครั้ง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 4 นำแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด

ขั้นที่ 5 ผู้วิจัยนำแบบวัดมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 6 ผู้วิจัยนำแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้เบื้องต้นกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านตุมราษฎร์บูรณะ อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง)

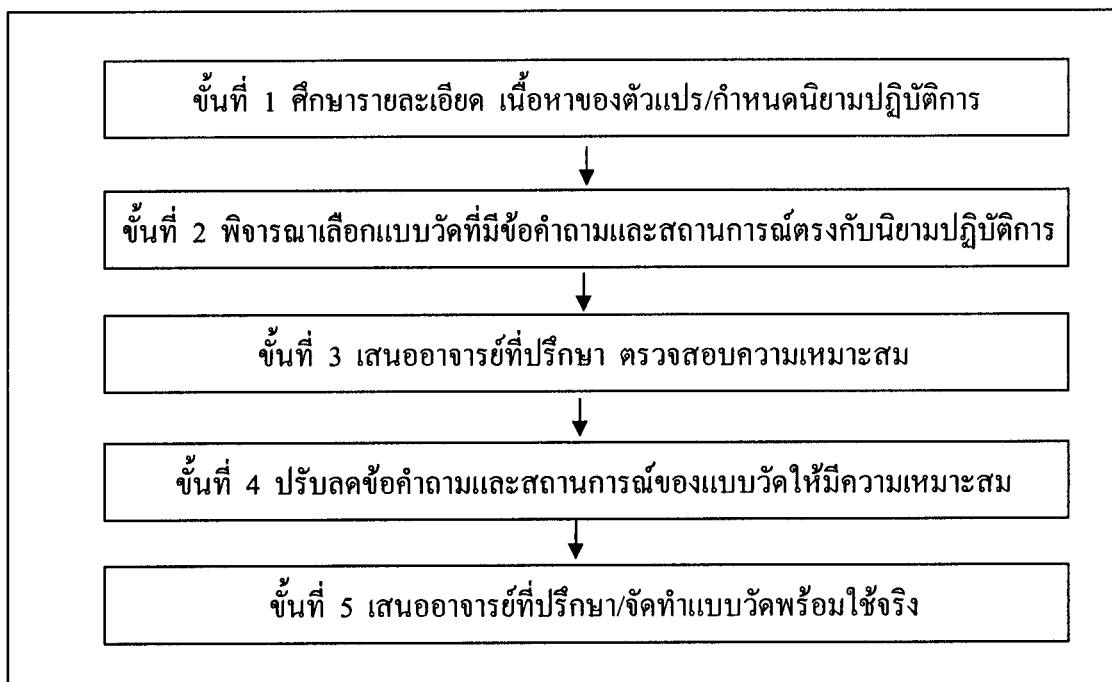
ขั้นที่ 7 นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้แล้วมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นที่ 8 นำผลที่ได้จากข้อ 7 มาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบวัด โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) และวิเคราะห์หาค่า t แล้วนำมาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง โดยพิจารณาค่า t ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

ขั้นที่ 9 นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ โดยปรับปรุงข้อความ หรือตัดข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า .20 แล้วคัดเลือกข้อความตามจำนวนที่ต้องการได้จำนวน 20 ข้อ ยกเว้นกรณีที่ต้องการให้ได้ความครอบคลุมเนื้อหาตามต้องการ อาจใช้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า .20 เล็กน้อย แต่ไม่ใช่ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นลบ จากนั้นหาค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ขั้นที่ 10 นำแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผ่านการพัฒนา
จนใช้งานได้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยแบบสมบูรณ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนที่ผู้วิจัยจะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 เครื่องมือที่มีผู้สร้างและหาคุณภาพไว้แล้ว ได้แก่ 1) แบบวัดความเชื่ออำนาจ
ในตน 2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และ 3) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม
แบบวัดตามที่กล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนโดยรวมคล้ายคลึงกัน ดังรายละเอียดภาพที่ 3.7

ภาพที่ 3.7 แสดงขั้นตอนการได้มาซึ่งแบบวัดที่มีผู้สร้างและหาคุณภาพไว้แล้ว

ขั้นตอนจากภาพที่ 3.7 สามารถอธิบายการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียด เนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน
และเหตุผลเชิงจริยธรรม นำไปเขียนเป็นนิยามปฏิบัติการ และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 พิจารณาเลือกแบบวัด ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบวัดที่มีผู้สร้าง
และหาคุณภาพไว้แล้ว โดยเลือกแบบวัดที่มีข้อคำถามและสถานการณ์ตรงกับนิยามปฏิบัติการ
ของตัวแปรที่ทำการวิจัย

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย นำแบบวัดที่รวบรวมไว้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแบบวัด ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาปรับลดข้อคำถามและสถานการณ์ในแบบวัดฉบับย่อ เพื่อให้ได้ข้อคำถามและสถานการณ์ที่เหมาะสม และมีคุณภาพ

ขั้นที่ 5 จัดพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมอีกครั้งก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ลักษณะและองค์ประกอบของเครื่องมือแต่ละชนิด

4.3.1 ลักษณะและองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ในส่วนของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการสร้าง ดังที่แสดงไว้ในภาพที่ 3.3 แล้ว ในส่วนโครงสร้างและรายละเอียดของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ 2) การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย 3) การกำหนดและตรวจสอบวิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน 4) การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตือรือร้น ภูมิใจตนเอง การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และ 5) การประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้นักเรียนต้องปฏิบัติจริงควบคู่ไปกับขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนถึงสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรม นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงกระบวนการ รวมทั้งยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยการร่วมกันวิเคราะห์ การระดมสมอง การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม การเปรียบเทียบ การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นองค์รวม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปสู่พฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ชื่อว่า “มารู้จักกันหน่อย” เป็นกิจกรรมเริ่มต้นและปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติกิจกรรม ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม ได้ถูกต้อง ตลอดจนนักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 2 ชื่อว่า “โล่ทองของชีวิต” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถสำรวจความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับคนในอดีต และสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ภายในระยะเวลา 1 เดือน ได้

องค์ประกอบที่ 2 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย ในส่วนนี้มี 2 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 3 ชื่อว่า “สิ่งสนับสนุนให้สำเร็จ” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถพัฒนาตนเองสู่เป้าหมาย และสามารถเสนอแนวทางจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถพัฒนาตนเองสู่เป้าหมายได้

กิจกรรมที่ 4 ชื่อว่า “ปัญหาหรืออุปสรรคต้องกำจัดหรือป้องกัน” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย และสามารถเสนอแนวทางจัดการกับสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมายได้

องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 5 ชื่อว่า “เรากำหนดวิธีการทำงาน” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการ หรือขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย และสามารถตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนที่จะใช้เพื่อการปฏิบัติงานได้

องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ ในส่วนนี้มี 4 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 6 ชื่อว่า “ไม่ยอมแพ้” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง

กิจกรรมที่ 7 ชื่อว่า “เต้าขาเก” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการทำงานอย่างมุ่งมั่นเต็มความสามารถได้

กิจกรรมที่ 8 ชื่อว่า “กุหลาบบานกลางใจ” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการกระตุ้น จูงใจตนเองในการปฏิบัติงาน และสามารถยกตัวอย่างวิธีการกระตุ้น จูงใจตนเองได้

กิจกรรมที่ 9 ชื่อว่า “ย้อนกลับ” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถระบุวิธีการประเมินตนเองในการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และสามารถระบุประโยชน์ของการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนได้

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบ กับเป้าหมาย) ในส่วนนี้มี 1 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 10 ชื่อว่า “กระจกเงา” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย และสามารถยกตัวอย่างวิธีการประเมิน ความสำเร็จขั้นสุดท้ายในการทำงานได้

ส่วน กิจกรรมที่ 11 ชื่อว่า “สรุปสาระสู่ชีวิต” เป็นกิจกรรมสิ้นสุดการดำเนิน กิจกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถ แสดงความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนสามารถร่วมกันทบทวนสาระสำคัญของกิจกรรม ทั้งหมด และสามารถเสนอแนวทางการนำประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรมไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันได้

โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จ จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 11 กิจกรรม

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
ปฐมนิเทศ			
1	“มารู้จักกันหน่อย”	1) นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 2) นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติกิจกรรม และประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง 3) นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป	- เกม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ			
2	“โล่ทองของชีวิต”	1) นักเรียนสามารถสำรวจความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนในอดีตได้ 2) นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ภายในระยะเวลา 1 เดือน ได้	- กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
องค์ประกอบที่ 2 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินการสู่เป้าหมาย 2.1 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการสู่เป้าหมาย			
3	“สิ่งสนับสนุน ให้สำเร็จ”	1) นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน ให้สามารถพัฒนาตนเองสู่เป้าหมายได้ 2) นักเรียนสามารถเสนอแนวทางจัดการ กับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถพัฒนา ตนเองสู่เป้าหมายได้	- กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 2 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินการสู่เป้าหมาย 2.2 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการ สู่เป้าหมาย			
4	“ปัญหา หรืออุปสรรค ต้องกำจัด หรือป้องกัน”	1) นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่ปัญหาอุปสรรค ของการดำเนินการสู่เป้าหมายได้ 2) นักเรียนสามารถเสนอแนวทางจัดการ กับสิ่งที่ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการ สู่เป้าหมายได้	- กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
5	“เรากำหนด วิธีการทำงาน”	1) นักเรียนสามารถบอกวิธีการ หรือขั้นตอน ที่เหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ เป้าหมายได้ 2) นักเรียนสามารถตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอน ที่จะใช้เพื่อการปฏิบัติงานได้	- กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้น			
4.1 การทำให้สำเร็จด้วยตนเอง			
6	“ไม่ยอมแพ้”	นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง	- วิเคราะห์ - กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้น			
4.2 ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ			
7	“เต๋าซากะ”	นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการทำงานอย่างมุ่งมั่นเต็มความสามารถได้	- นิทาน - กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้น			
4.3 การกระตุ้น จูงใจตนเอง			
8	“กุหลาบ บานกลางใจ”	1) นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการกระตุ้น จูงใจตนเองในการปฏิบัติงานได้ 2) นักเรียนสามารถยกตัวอย่างวิธีการกระตุ้น จูงใจตนเองได้	- บทบาทสมมติ - กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเเร็จ โดยเน้น			
4.4 การประเมินความสำเเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ			
9	“ย้อนกลับ”	1) นักเรียนสามารถระบุวิธีการประเมินตนเอง ในการปฏิบัติงานเพื่อบ่งชี้ความสำเเร็จได้ 2) นักเรียนสามารถระบุประโยชน์ ของการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนได้	- มีส่วนร่วม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินความสำเเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)			
10	“กระจกเงา”	1) นักเรียนสามารถประเมินความสำเเร็จ ในขั้นสุดท้ายได้ 2) นักเรียนสามารถยกตัวอย่างวิธีการประเมิน ความสำเเร็จขั้นสุดท้ายในการทำงานได้	- เปรียบเทียบ - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
ปัจฉิมนิเทศ			
11	“สรุปสาระ สู่ชีวิต”	1) นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมได้ 2) นักเรียนสามารถร่วมกันทบทวนสาระสำคัญของ กิจกรรมทั้งหมดได้ 3) นักเรียนสามารถเสนอแนวทางการนำ ประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรม ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	- เกม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น

ในแต่ละกิจกรรมมีประเด็นย่อยๆ ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัย
ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม
ซึ่งมีขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก ขั้นสรุป 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล โดยในแต่ละกิจกรรม
จะเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (สำหรับกลุ่มทดลอง)

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม “โล่ทองของชีวิต”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ช่วงชั้นที่ 3/อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30 คน

แนวคิด

การทบทวนตรวจสอบความสำเร็จ ความล้มเหลวของตนเองในอดีต จะทำให้ทราบว่า
ตนมีสิ่งใดดีแล้วหรือมีสิ่งใดต้องพัฒนา แก้ไข และการที่บุคคลรู้จักและเข้าใจความต้องการ
และค่านิยมของตนเอง จะสามารถนำสิ่งสำคัญที่ต้องการทำให้สำเร็จมากำหนดเป็นเป้าหมายที่ชัดเจน
ในการพัฒนา ซึ่งเหมาะสมกับความสามารถของตน และสามารถดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จได้

วัตถุประสงค์

- 1) นักเรียนสามารถสำรวจความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนในอดีตได้
- 2) นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ภายในระยะเวลา 1 เดือน ได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (15 นาที)

1) ครูสนทนา และซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวบุคคลที่ประสบความสำเร็จ
ในการดำเนินชีวิต ขอนักเรียนอาสาสมัครตอบคำถาม ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จ
ในการดำเนินชีวิต 2-3 คน สนทนาถึงความสำเร็จและสิ่งที่น่าสนใจ

2) นักเรียนพูดถึงความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนเอง จากประสบการณ์
ที่ผ่านมา เช่น การเรียน การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี การทำงานอดิเรก และการทำประโยชน์
เพื่อส่วนรวม เป็นต้น

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (30 นาที)

1) ครูแจกใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “โล่ทองของชีวิต” ให้นักเรียนเขียนข้อมูล
เกี่ยวกับตนเองลงในช่องต่างๆ ของโล่ทองของชีวิต ทั้ง 4 ช่อง (ครูอธิบายวิธีทำแต่ละช่อง)

2) ครูถามนักเรียนโดยรวมทั้งห้องว่าตั้งเป้าหมายในเรื่องใดบ้าง แล้วให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มย่อย โดยนักเรียนที่กำหนดเป้าหมายเรื่องเดียวกัน (หรือใกล้เคียงกัน) ให้นั่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3) ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยร่วมกันอภิปราย และสรุปหลอมรวมเป้าหมาย แนวทางปฏิบัติเพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย บันทึกลงในแผ่นใบงาน และเตรียมนำเสนอผลงานของกลุ่มย่อย

4) ให้ตัวแทนสมาชิกของแต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอเป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดเป้าหมาย

5) ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะแนวทางที่มีความเป็นไปได้เพิ่มเติม ให้แต่ละกลุ่มย่อย

3. ขั้นสรุป (15 นาที)

1) ครูสรุป โดยใช้คำถามถามนักเรียนว่า

- กิจกรรมโล่ทองของชีวิต นักเรียนต้องทำอะไรบ้าง
- นักเรียนได้อะไร เมื่อทำโล่ทองของชีวิตเสร็จ (สามารถกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทำให้สำเร็จได้)

2) ครูแสดงแผ่นแผนภูมิองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ “บันได 5 ขั้นของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ” ให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม พิจารณาว่าประเด็นที่เน้นในกิจกรรมครั้งนี้อยู่ในส่วนใดของแผนภูมิ (ขั้นที่ 1 การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ) สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยจะนำไปปฏิบัติในส่วนของตนเองได้อย่างไร

3) ครูเน้นให้นักเรียนนำเป้าหมายที่กำหนดในครั้งนี้อย่างจริงจังไปบันทึกไว้ว่าจะต้องมีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

4) ครูให้การบ้านแก่นักเรียนซึ่งจะใช้ประกอบกิจกรรมที่ 3 ซึ่งแจ้งใบงานที่ 1 “แบบสัมภาษณ์” เพื่อนำมาส่งในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ภาพบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต
- 2) ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “โล่ทองของชีวิต”
- 3) แผนภูมิองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ “บันได 5 ขั้นของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ”

4) ใบบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 3 “แบบสัมภาษณ์”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดย

- 1) สังเกตการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปแสดงความคิดเห็น
- 2) ตรวจสอบการปฏิบัติจากใบบงาน
- 3) ตรวจสอบการแสดงผลของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้ทั้ง 2 ข้อ

4.3.2 ลักษณะและองค์ประกอบของกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ในส่วนของกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการสร้าง ดังที่แสดงไว้ในภาพที่ 3.4 แล้ว ในส่วนโครงสร้างและรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม ซึ่งมุ่งเน้นสำหรับฝึกนักเรียนวัยรุ่น เพื่อพัฒนา ด้านส่วนตัวและสังคมที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้นักเรียนต้องปฏิบัติจริงควบคู่ไปกับขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนถึงสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรม นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงกระบวนการ รวมทั้งยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยการร่วมกันวิเคราะห์ การระดมสมอง การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม การเปรียบเทียบ การอภิปราย และการแสดงความคิดเห็น สามารถสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นองค์รวม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปสู่พฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ชื่อว่า “รวมใจเป็นหนึ่งเดียว” เป็นกิจกรรมเริ่มต้นและปฐมนิเทศ นักเรียนกลุ่มควบคุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติกิจกรรม ประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง ตลอดจนนักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

กิจกรรมที่ 2 ชื่อว่า “คุณค่าในตัวฉัน” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่ในตนเองได้

กิจกรรมที่ 3 ชื่อว่า “อารมณ์ดี ชีวิตมีสุข” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการควบคุมอารมณ์ของตนเองอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ได้

กิจกรรมที่ 4 ชื่อว่า “คลายเครียด” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสมได้

กิจกรรมที่ 5 ชื่อว่า “เป็นคนเหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกัน” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลได้

กิจกรรมที่ 6 ชื่อว่า “ตุ๊กตาล้มลุก” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกลักษณะของบุคคลที่มีความจริงใจ และสามารถไว้วางใจได้

กิจกรรมที่ 7 ชื่อว่า “ทุกคนมีดี” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่น และลักษณะที่ควรปรับปรุงในตนเองได้

กิจกรรมที่ 8 ชื่อว่า “ทำตนให้มีเสน่ห์” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนให้ เป็นคนที่มีมารยาทที่ดีได้

กิจกรรมที่ 9 ชื่อว่า “ภัยสังคม” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกวิธีการรักษาตนให้พ้นจากการถูกหลอกลวง หรือฉ้อโกงได้

กิจกรรมที่ 10 ชื่อว่า “เพื่อนแท้” เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกลักษณะของเพื่อนที่ดี และสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนเป็นเพื่อนที่ดีได้

ส่วน กิจกรรมที่ 11 ชื่อว่า “สรุปสาระสู่ชีวิต” เป็นกิจกรรมสิ้นสุดการดำเนิน กิจกรรมแนะแนว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนสามารถร่วมกันทบทวนสาระสำคัญของกิจกรรมทั้งหมด และสามารถเสนอแนวทางการนำประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

โครงสร้างของกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่่มุ่งสู่ความสำเร็จ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 โครงสร้างกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 11 กิจกรรม

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
1	“รวมใจ เป็นหนึ่งเดียว”	1) นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน 2) นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ แนวทาง ปฏิบัติกิจกรรม และประโยชน์ ของการเข้าร่วมกิจกรรมได้ถูกต้อง 3) นักเรียนสามารถแสดงออกซึ่งความพร้อม ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป	- กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
2	“คุณค่าในตัวตน”	นักเรียนสามารถบอกคุณลักษณะที่ดี ที่มีอยู่ในตนเองได้	- กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
3	“อารมณ์ดี ชีวิตมีสุข”	นักเรียนสามารถบอกวิธีการควบคุมอารมณ์ ของตนเองอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆได้	- กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
4	“คลายเครียด”	นักเรียนสามารถบอกวิธีการจัดการกับความเครียด อย่างเหมาะสมได้	- กิจกรรมกลุ่ม - แสดงความคิดเห็น
5	“เป็นคน เหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกัน”	นักเรียนสามารถบอกถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลได้	- อภิปราย - แสดงความคิดเห็น - เปรียบเทียบ
6	“ตุ๊กตาล้มลุก”	นักเรียนสามารถบอกลักษณะของบุคคล ที่มีความจริงใจ และสามารถไว้วางใจได้	- เกม - กิจกรรมกลุ่ม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 3.3 ต่อ

ลำดับที่ ของกิจกรรม	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค
7	“ทุกคนมีดี”	นักเรียนสามารถบอกลักษณะเด่น และลักษณะ ที่ควรปรับปรุงในตนเองได้	- กิจกรรมกลุ่ม - แสดงความคิดเห็น
8	“วิธีทำตน ให้มีเสน่ห์”	นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตนให้เป็นคน ที่มีมารยาทที่ดีได้	- กิจกรรมกลุ่ม - แสดงความคิดเห็น
9	“ภัยสังคม”	นักเรียนสามารถบอกวิธีการรักษาตน ให้พ้นจากการถูกล่อลวง หรือน้อยใจได้	- กิจกรรมกลุ่ม - วิเคราะห์ - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
10	“เพื่อนแท้”	1) นักเรียนสามารถบอกลักษณะของเพื่อนที่ดีได้ 2) นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิบัติตน เป็นเพื่อนที่ดีได้	- กิจกรรมกลุ่ม - ระดมสมอง - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น
11	“สรุปสาระ สู่ชีวิต”	1) นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็น ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมได้ 2) นักเรียนสามารถร่วมกันทบทวนสาระสำคัญ ของกิจกรรมทั้งหมดได้ 3) นักเรียนสามารถเสนอแนวทาง การนำประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรม ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้	- กิจกรรมกลุ่ม - แสดงความคิดเห็น

ในแต่ละกิจกรรมมีประเด็นย่อยๆ ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับ/วัย
ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) แนวคิด 6) วัตถุประสงค์ 7) ขั้นตอนกิจกรรม
ซึ่งมี ขั้นนำ ขั้นกิจกรรมหลัก ขั้นสรุป 8) สื่อ/อุปกรณ์ และ 9) การประเมินผล โดยในแต่ละกิจกรรม
จะเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน
เพื่อบ่มงู่ความสำเร็จ (กิจกรรมกลุ่มควบคุม)

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม “คุณค่าในตัวฉัน”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ช่วงชั้นที่ 3/อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30 คน

แนวคิด

การที่คนเรามองเห็นคุณค่าในตนเอง จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เคารพนับถือตนเอง และทำให้มีความสุขในการดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักคุณลักษณะที่ดีที่มีอยู่ในตนเอง

ขั้นตอนกิจกรรม

- 1) ครูถามนักเรียนแต่ละคนว่า สิ่งที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจมากที่สุดในตัวของนักเรียนคืออะไร
- 2) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “คุณลักษณะที่ดีในตัวฉัน” หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
- 3) ครูสุ่มให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มย่อยแสดงความคิดเห็น จำนวน 5 คน
- 4) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไรบ้าง เราจะมีวิธีเปลี่ยนวิธีคิดอย่างไรที่จะทำให้ชีวิตของเรามีความสำคัญและมีคุณค่าเหมือนกับคนอื่นๆ (คนทุกคนมีคุณลักษณะที่ดีอยู่ในตัว ต้องพยายามนำออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม)

สื่อ/อุปกรณ์

ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “คุณลักษณะที่ดีในตัวฉัน”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดย

- 1) สังเกตการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปแสดงความคิดเห็น
- 2) ตรวจสอบการปฏิบัติจากใบงาน
- 3) ตรวจสอบการแสดงออกของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้

4.3.3 ลักษณะและองค์ประกอบของเครื่องมือวัดตัวแปร เครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยนี้ทั้งหมดเป็นแบบวัด ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม และแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพไว้แล้วมี 3 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม รายละเอียด ลักษณะ และองค์ประกอบของเครื่องมือวัดตัวแปร มีดังนี้

1) แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนมาศึกษาด้วย ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคมขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ คือ ชื่อ-นามสกุล ชั้น เพศ อายุ ผลการเรียนเฉลี่ย อาชีพของผู้ปกครอง ในการวัดให้นักเรียนตอบโดยเติมข้อความลงในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย \surd ลงใน ที่ตรงกับความจริง ตัวอย่างแบบวัดเป็นดังนี้

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนเขียนตอบตรง และเขียนเครื่องหมาย \checkmark ลงใน
ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. ชื่อ..... นามสกุล.....

2. ชั้น..... 3. เพศ..... 4. อายุ.....

5. ผลการเรียนเฉลี่ย.....

6. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ เกษตรกรรม	☐ กรรมกร - รับจ้าง	☐ ค้าขาย - ธุรกิจ
☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ รับราชการ	☐ อื่นๆ

2) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)

แบบวัดนี้เดิมสร้างโดย สกต เทียงแท้ และ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2546) ผู้วิจัยนำมาหาคุณภาพใหม่
อีกครั้ง จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 15 - 90 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มี
ความเชื่ออำนาจในตนสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ
ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์
ระหว่างรายข้อกับทั้งหมด (item - total correlation : ITC หรือค่า r) ตั้งแต่ .21 ถึง .55 ค่าความเที่ยง
หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha - coefficient) เท่ากับ .66

ตัวอย่างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)

ตอนที่ 2 สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับความคิดเห็นหรือความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว มีข้อความทั้งหมด 15 ข้อ

ขอให้นักเรียนตอบ ให้ครบทุกข้อ

1. ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดต่างๆ ที่ไม่ได้ทำ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต) แบบวัดนี้เดิมสร้างโดย บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ตั้งแต่ 10 - 60 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคตสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคตต่ำ ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับตั้งแต่ .24 ถึง .64 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว มีข้อความทั้งหมด 10 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันคิดว่าการกระทำความดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา) แบบวัดนี้สร้างโดย สุพิน อริยะเครือ (2550) ลักษณะแบบวัดเป็นสถานการณ์ให้เลือกตัดสินใจ มีจำนวน 7 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์มี 6 ตัวเลือก จากข้อ “ก” ถึง “จ” ซึ่งมีคะแนนแตกต่างกันตามขั้นของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ช่วงคะแนนของแบบวัดจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 6 เป็นได้ตั้งแต่ 7 - 42 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับตั้งแต่ .15 ถึง .39 ค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .51

ตัวอย่างแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา)

ตอนที่ 4 การตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหาฉบับนี้ ประกอบด้วย สถานการณ์ต่างๆ ที่น่าสนใจจำนวน 7 สถานการณ์ ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละสถานการณ์อย่างตั้งใจ โดยสมมติว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์แต่ละเรื่อง และได้ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งลงไปตามสถานการณ์นั้น

ขอให้นักเรียนคิดโดยตนเองก่อนว่านักเรียนตัดสินใจเช่นนั้นเพราะเหตุใด เมื่อคิดเหตุผล ได้แล้ว จึงอ่านเหตุผลของเรื่องที่มีอยู่ 6 เหตุผล แล้วพิจารณาว่าเหตุผลที่นักเรียนคิดนั้นตรง หรือใกล้เคียงกับเหตุผลข้อใดมากที่สุด ให้นักเรียนเลือกเหตุผลนั้นเพียงสถานการณ์ละ 1 คำตอบ โดยกาเครื่องหมาย X บนข้อคำตอบที่เลือกในกระดาษคำตอบที่แจกให้ การตอบจะไม่มีผลเสียใดๆ ต่อนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เรื่องที่ 1 ปวดท้อง

ที่กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายในอำเภอมีการจัดงานแข่งขัน และมีการประกวดร้องเพลงด้วย วิชาตั้งใจจะไปประกวดร้องเพลงเพื่อชิงรางวัล และเธอได้ฝึกซ้อมมาอย่างดีแล้ว เมื่อใกล้เวลา ทำการแข่งขัน เจนจิราซึ่งเป็นนักเรียนที่เข้าประกวดคนหนึ่งเกิดปวดท้องอย่างรุนแรง แต่ไม่มีใครช่วยเพราะเธอมาคนเดียว เจนจิรามองวิชาด้วยสายตาวิงวอน ถ้านักเรียนเป็นวิชา จะช่วยพาเจนจิราไปส่งโรงพยาบาล เพราะ

- ก. ผู้ที่อยู่ในภาวะเดือดร้อนเช่นนั้น คงต้องการความช่วยเหลือมาก
- ข. ฉันอาจได้เพื่อนใหม่ ที่อาจทำดีต่อฉันภายหลัง
- ค. มีความละอายใจถ้ามีผู้เจ็บป่วยต่อหน้าแล้วไม่ให้ความช่วยเหลือ
- ง. ถ้าปวดท้องมากๆ เธออาจทำร้ายฉันได้
- จ. เรื่องของการช่วยเหลือชีวิตมีความสำคัญกว่ากิจกรรมอื่นๆ
- ฉ. หน้าที่ของพลเมืองดี เห็นใครเดือดร้อนต้องช่วยเหลือ

5) แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน) แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งแรกมีจำนวน 41 ข้อ นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความตรงด้านเนื้อหาเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แล้วเลือกไว้ 20 ข้อ ลักษณะแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเป็นประเภทมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อคำถามมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดเป็นได้ ตั้งแต่ 20 - 120 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จต่ำ ข้อคำถามของแบบวัดดังกล่าวมีความสามารถในการจำแนกอย่างมีนัยสำคัญ มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับทั้งฉบับตั้งแต่ .10 ถึง .54 โดยมีเพียง 4 ข้อ ที่มีค่า ITC ต่ำกว่าเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตามที่ อีเบล ได้กล่าวไว้ (Ebel, 1986: 234 อ้างถึงใน โกศล มีคุณ 2545: 274) เหตุที่เลือกข้อความดังกล่าวก็เพื่อรักษาความตรงตามโครงสร้าง และค่าคุณภาพนั้นก็ใกล้เคียงกับค่าที่ยอมรับได้ และค่าความเที่ยงหาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .74

ตัวอย่างแบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน)

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ เหนือ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็น หรือความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงระดับเดียว มีข้อความทั้งหมด 20 ข้อ โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. เมื่อจะเรียนวิชาใด ฉันมักจะถามตนเองว่าเรียนแล้วจะได้รับความรู้อะไรบ้างที่มีประโยชน์

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตารางที่ 3.4 สรุปแสดงคุณภาพของแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 4 แบบวัด

ลำดับที่	ชื่อแบบวัด	จำนวนข้อ	คุณภาพแบบวัด	
			รายข้อ (r)	ทั้งหมด (alpha)
1	แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน	15	.21 ≤ r ≤ .55	.66
2	แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน	10	.24 ≤ r ≤ .64	.78
3	แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม	7	.15 ≤ r ≤ .39	.51
4	แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ	20	.10 ≤ r ≤ .54	.74

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

5.1 **สอบวัดก่อนการทดลอง** เป็นการวัดโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งมี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน) มีทั้งหมด 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน) มีทั้งหมด 15 ข้อ ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต) มีทั้งหมด 10 ข้อ และตอนที่ 4 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา) มีทั้งหมด 7 สถานการณ์ ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2550

5.2 **ดำเนินการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ** (สำหรับกลุ่มทดลอง) และดำเนินการฝึกด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (สำหรับกลุ่มควบคุม)

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกตามปฏิทินกำหนดเวลาการฝึกชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลอง รวม 11 กิจกรรม ใช้เวลาฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม ส่วนนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ฝึกโดยใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ รวม 11 กิจกรรม ใช้เวลาฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม โดยระยะเวลาดำเนินการฝึกตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2550 - 10 กันยายน 2550

5.3 สอบวัดหลังการทดลอง เป็นการวัดจิตลักษณะที่เกี่ยวกับลักษณะที่ฝึก ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการวิจัย ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หลังการทดลองแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ คือ วันที่ 17 กันยายน 2550 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 ซึ่งมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน) มีทั้งหมด 6 ข้อ และตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน) มีทั้งหมด 20 ข้อ ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ระยะเวลาดำเนินการทดลอง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ชื่อกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	25 ก.ค. 50	นักเรียนตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 จำนวน 4 ตอน	
2	1 ส.ค. 50	“มารู้จักกันหน่อย”	“รวมใจเป็นหนึ่งเดียว”
3	6 ส.ค. 50	“โล่ทองของชีวิต”	“คุณค่าในตัวตน”
4	8 ส.ค. 50	“สิ่งสนับสนุนให้สำเร็จ”	“อารมณ์ดี ชีวิตมีความสุข”
5	15 ส.ค. 50	“ปัญหาหรืออุปสรรคต้องกำจัดหรือป้องกัน”	“คลายเครียด”
6	20 ส.ค. 50	“เรากำหนดวิธีการทำงาน”	“เป็นคนเหมือนกัน แต่ไม่เหมือนกัน”
7	22 ส.ค. 50	“ไม่ยอมแพ้”	“ตุ๊กตาล้มลุก”
8	27 ส.ค. 50	“เต่าขาเก”	“ทุกคนมีดี”
9	29 ส.ค. 50	“กุหลาบบานกลางใจ”	“วิธีทำตนให้มีเสน่ห์”
10	3 ก.ย. 50	“ย้อนกลับ”	“ภัยสังคม”
11	5 ก.ย. 50	“กระจกเงา”	“เพื่อนแท้”
12	10 ก.ย. 50	“สรุปสาระสู่ชีวิต”	“สรุปสาระสู่ชีวิต”
13	17 ก.ย. 50	นักเรียนตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 จำนวน 2 ตอน	

5.4 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามและแบบวัด เป็นการนำกระดาษคำตอบแบบสอบถามและแบบวัดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตรวจสอบให้คะแนนตามมาตรวัดที่กำหนดไว้

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เป็นการนำคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไปวิเคราะห์ตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.1 **สถิติพื้นฐาน** ใช้วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

6.1.2 **สถิติอ้างอิง** เป็นสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่

- 1) การทดสอบค่าที เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1
- 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (2 way ANOVA)

เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 **วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง** เพื่อพรรณนาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง หรือตัวแปรต่างๆ ใช้สถิติพื้นฐาน

6.2.2 **วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย** เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์เพิ่มเติมตามสมมติฐานการวิจัย ใช้สถิติอ้างอิง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงทดลอง “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น และต้องการทราบผลของลักษณะทางชีวสังคม และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการได้รับประโยชน์ มาก-น้อย จากการได้รับการฝึกของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ 2 ข้อ ซึ่งได้เสนอไว้แล้ว ในตอนท้ายของบทที่ 1 สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ผู้วิจัยได้เลือกสถิติให้เหมาะสมกับการทดสอบ แต่ละสมมติฐาน กล่าวคือ ใช้การทดสอบค่าที (t-test independent) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (2 way ANOVA) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 แล้ววิเคราะห์เพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเหล่านี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

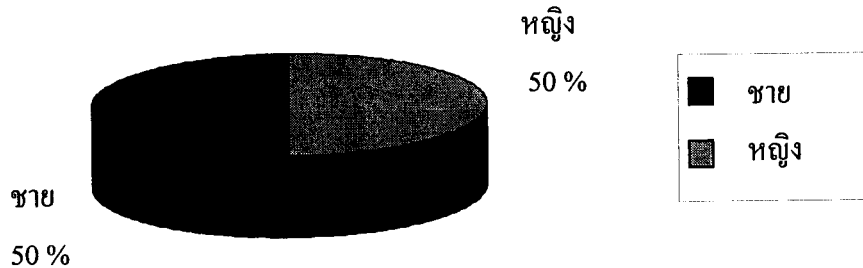
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการไปตามลำดับ คือ การวิเคราะห์ลักษณะ พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง ในการวิเคราะห์ด้วยสถิติอ้างอิง นั้น ผลที่พบมีนัยสำคัญจะแสดงสัญลักษณ์ คือ * แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ *** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .001

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะพื้นฐานที่วิเคราะห์ เพื่อการเข้าใจกลุ่มตัวอย่างเป็นเบื้องต้น คือ ลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งข้อมูลที่เป็นระดับนามบัญญัติ (nominal) ใช้การหาจำนวนและคำนวณร้อยละ ข้อมูลที่เป็นระดับ อันตรภาค (interval) หรือระดับอัตราส่วน (ratio) ใช้ในการคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของนักเรียนวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน โดยจำแนกตามลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง ผลเป็นดังภาพที่ 4.1 ถึง 4.3

1.1 กลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ

เพศ จำแนกได้เป็นเพศชายและเพศหญิง ผลการวิเคราะห์เป็นดังภาพที่ 4.1

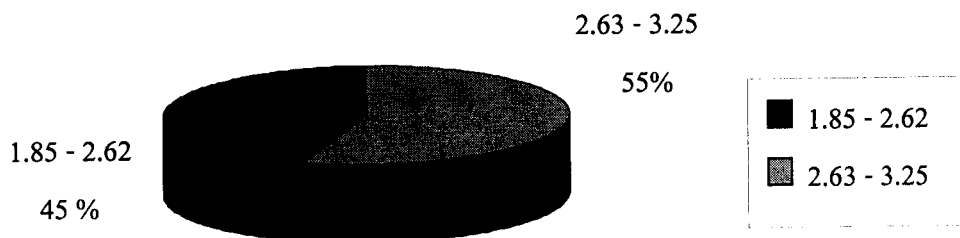

ภาพที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นจำแนกตามเพศ

จากภาพที่ 4.1 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 60 คน เป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นนักเรียนเพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 50

1.2 กลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย

ผลการเรียนเฉลี่ย เป็นผลการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนตลอดปีการศึกษาที่ผ่านมา จำแนกได้เป็นผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ และผลการเรียนเฉลี่ยสูง ผลการวิเคราะห์เป็นดังภาพที่ 4.2

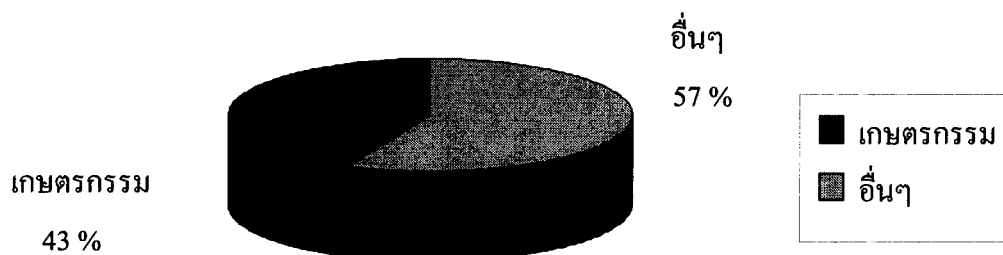

ภาพที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย

จากภาพที่ 4.2 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เมื่อจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ย พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 60 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ คือ มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.85 - 2.62 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 45 และเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง คือ มีผลการเรียนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 2.63 - 3.25 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 55

1.3 กลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง เป็นอาชีพที่นำมาซึ่งรายได้หลักของบิดา - มารดา หรือบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน ผลการวิเคราะห์เป็นดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

จากภาพที่ 4.3 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า มีจำนวนทั้งหมด 60 คน โดยผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 43 และผู้ปกครองมีอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 57

สรุปได้ว่านักเรียนวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เป็นเพศชาย และหญิงเท่ากัน นักเรียนวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูง คือ มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.63 - 3.25 และผู้ปกครองส่วนมากมีอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลจากการทดลอง โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ เนื่องจากได้จัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มโดยการสุ่ม (Random Assignment) ซึ่งทำให้สามารถเลือกสถิติที่เหมาะสมได้ คือ การวิเคราะห์คะแนนหลังการทดลองที่เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน และที่เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง แล้ววิเคราะห์เพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิเคราะห์เป็นดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นน หลังการฝึก

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนวัยรุ่นนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” สมมติฐานข้อนี้คาดหวังว่า นักเรียนวัยรุ่นนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะมีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แต่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน ตัวแปรอิสระ คือ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผลการวิเคราะห์เป็นดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหลังการฝึกของนักเรียนวัยรุ่นนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่ได้รับการฝึกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ		
		\bar{x}	SD	t
ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ *	30	96.70	9.49	6.90*
ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ **	30	81.93	6.88	

* : ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

** : ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แต่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ กับนักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ค่าทดสอบที่ 6.90^* ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเท่ากับ 96.70 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จเท่ากับ 81.93

ผลที่พบในส่วนนี้กล่าวได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

2.2 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะเดิมต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ” สมมติฐานข้อนี้คาดหวังว่า การที่นักเรียนที่มีจิตลักษณะเดิมแตกต่างกันจะสามารถได้รับประโยชน์จากการฝึกแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางที่มีการฝึกเป็นตัวแปรอิสระตัวแรก และจิตลักษณะเดิม (ครึ่งละตัวแปร) เป็นตัวแปรอิสระตัวที่สอง การวิเคราะห์ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึกกับตัวแปรจิตลักษณะเป็นสำคัญ ส่วนที่เป็นผลหลักซึ่งเป็นความแปรปรวนของตัวแปรตาม ตามตัวแปรการฝึกเป็นผลซ้ำกับการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มฝึก ในการวิเคราะห์ที่ผ่านมาจึงไม่มีการแปรผลซ้ำอีก โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวแรก ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และตัวแปรอิสระตัวที่สอง ซึ่งเป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียนวัยรุ่น ในส่วนนี้ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	2711.51	2711.51	42.85***
ความเชื่ออำนาจในตน (ข)	1	392.71	392.71	6.21
การฝึกกับความเชื่ออำนาจในตน (ก x ข)	1	45.51	45.51	0.72
ความคลาดเคลื่อน	56	3543.94	63.29	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึก การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นกับความเชื่ออำนาจในตน ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ”

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวแรก ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และตัวแปรอิสระตัวที่สอง ซึ่งเป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียนวัยรุ่น ในส่วนนี้ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมคนต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	2705.24	2705.24	39.64***
ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมคน (ข)	1	142.77	142.77	2.09
การฝึกกับลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมคน (ก x ข)	1	14.16	14.16	.21
ความคลาดเคลื่อน	56	3821.54	68.24	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึก การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นกับลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมคน ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ”

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวแรก ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และตัวแปรอิสระตัวที่สอง ซึ่งเป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียนวัยรุ่น ในส่วนนี้ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	3153.28	3153.28	46.53***
เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข)	1	.55	.55	.01
การฝึกกับเหตุผลเชิงจริยธรรม (ก x ข)	1	186.22	186.22	2.75
ความคลาดเคลื่อน	56	3795.40	67.78	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึก การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นกับเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการวิเคราะห์ ในส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับ ประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ”

2.2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ให้ความสนใจกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแรก ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และตัวแปรอิสระตัวที่สอง ซึ่งเป็นจิตลักษณะเดิม ของนักเรียนวัยรุ่น ในส่วนนี้ได้แก่ ความพร้อมทางจิต ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตต่างกัน และได้รับการฝึกต่างกัน

Source of variation	df	SS	MS	F
กลุ่ม (ก)	1	546.75	546.75	61.23***
ความพร้อมทางจิต (ข)	1	8.53	8.53	.74
การฝึกกับความพร้อมทางจิต (ก x ข)	1	1.06	1.06	.21
ความคลาดเคลื่อน	56	278.18	5.04	
รวม	60			

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการฝึก การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น เมื่อพิจารณาตามระดับความพร้อมทางจิต และเมื่อพิจารณาตามระดับปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกกับความพร้อมทางจิตลักษณะ ผลการวิเคราะห์ ในส่วนนี้จึงไม่พบว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการฝึกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. ผลการวิเคราะห์หาตัวทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ผลการวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรต่างๆ ที่นำมาศึกษาในบทบาทของตัวแปรอิสระนั้น มีตัวแปรใดบ้างที่เป็นตัวทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตัวแปรอิสระที่นำเข้าวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มฝึก ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยตัวแปรที่เป็นค่าไม่ต่อเนื่อง คือ เพศ อาชีพของผู้ปกครอง การฝึกได้ถูกปรับเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) ก่อนนำเข้าวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทั้งแบบรวม (Enter) และแบบก้าวหน้า (Forward) ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีตัวแปรทำนาย 7 ตัว

แบบวิเคราะห์	ตัวแปรทำนาย	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ทำนาย
Enter	7 ตัว	.046 ถึง .798	71.15
Forward	กลุ่มฝึก	.81	70.43

ตัวแปรทำนาย 1. เพศ 2. กลุ่มฝึก 3. ผลการเรียนเฉลี่ย 4. อาชีพของผู้ปกครอง
5. ความเชื่ออำนาจในตน 6. ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน 7. เหตุผลเชิงจริยธรรม

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบรวม พบว่า ตัวทำนาย 7 ตัว ร่วมกันทำนายการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้ร้อยละ 71.15 โดยค่าเบต้า (β) ของตัวทำนายมีค่าตั้งแต่ .046 ถึง .798 เมื่อวิเคราะห์แบบก้าวหน้าโดยใช้ตัวแปรชุดเดิม พบตัวแปรทำนายของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จตัวเดียว คือ กลุ่มฝึก (Group) มีค่าเบต้า เท่ากับ .81 เปอร์เซนต์ทำนายเท่ากับ 70.43

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ทั้ง 2 ข้อ ได้พบผลที่สำคัญ คือ

1. นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

2. นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง และความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ นักเรียนผู้เข้ารับการฝึกได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

3. ตัวแปรทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ คือ กลุ่มฝึก ทำนายการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จได้ร้อยละ 70.43 โดยค่าเบต้าของตัวทำนาย เท่ากับ .81 ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ให้ผลยืนยันอิทธิพลของการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่มีต่อการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” ในบทนี้จะเริ่มจากการนำเสนอสรุปการวิจัย และการอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ข้อ จากนั้นจะให้ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1.1.2 เพื่อหาประเภทของนักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดจากการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2.2 นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนวัยรุ่นชายและหญิง อายุระหว่าง

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนจากประชากรดังกล่าว ที่มีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ได้ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

1) *ตัวแปรอิสระ* ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ตัวแปรอิสระจัดกระทำ ได้แก่ การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกลุ่มที่สอง คือ ตัวแปรอิสระสมทบ ได้แก่ ตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะทางชีวสังคม และตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะเดิมของนักเรียน

2) *ตัวแปรตาม* ตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และ 2) แบบวัดตัวแปรต่างๆ เครื่องมือแต่ละประเภทยี่มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) *ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ* มีจำนวน 2 ชุด ได้แก่

(1) *ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ* จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม (สำหรับกลุ่มทดลอง)

(2) *กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ* จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จำนวน 11 กิจกรรม (สำหรับกลุ่มควบคุม)

2) *แบบวัดตัวแปร* จัดทำเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม

(แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน

(แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน

(แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

เกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต

ตอนที่ 4 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

(แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา)

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม

(แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)

ตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

(แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน

ของนักเรียน)

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

1) *สอบวัดก่อนการทดลอง* เป็นการวัดโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 ซึ่งมี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน) มีทั้งหมด 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน) มีทั้งหมด 15 ข้อ ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต) มีทั้งหมด 10 ข้อ และตอนที่ 4 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา) มีทั้งหมด 7 สถานการณ์ ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2550

2) *ดำเนินการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ* (สำหรับกลุ่มทดลอง) และดำเนินการฝึกด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (สำหรับกลุ่มควบคุม)

ผู้วิจัยดำเนินการฝึกตามปฏิทินกำหนดเวลาการฝึกชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จกับนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลอง รวม 11 กิจกรรม ใช้เวลาฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม ส่วนนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มควบคุม ฝึกโดยใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ รวม 11 กิจกรรม ใช้เวลาฝึก 11 ครั้งๆ ละ 60 นาที จัดครั้งละ 1 กิจกรรม โดยระยะเวลาดำเนินการฝึกตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2550 - 10 กันยายน 2550

3) *สอบวัดหลังการทดลอง* เป็นการวัดจิตลักษณะที่เกี่ยวกับลักษณะที่ฝึก ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการวิจัย ได้แก่ การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หลังการทดลองแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ คือ วันที่ 17 กันยายน 2550 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ซึ่งมี 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับนักเรียน) มีทั้งหมด 6 ข้อ และตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน) มีทั้งหมด 20 ข้อ

4) *ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามและแบบวัด* เป็นการนำกระดาษคำตอบ แบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตรวจให้คะแนนตามมาตรวัดที่กำหนดไว้

5) *วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ตามสมมติฐาน การวิจัย* เป็นการนำคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไปวิเคราะห์ตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ กำหนด

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ดังนี้

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- (1) *สถิติพื้นฐาน* ใช้วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
- (2) *สถิติอ้างอิง* เป็นสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่
 - ก. *สถิติการทดสอบค่าที* เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1
 - ข. *การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (2 way ANOVA)*

เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

- (1) *วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง* เพื่อพรรณนาข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หรือตัวแปรต่างๆ ใช้สถิติพื้นฐาน
- (2) *วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย* เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์เพิ่มเติมตามสมมติฐานการวิจัย ใช้สถิติอ้างอิง

1.4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกัน” ผลการวิจัยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.4.1 ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

1.4.2 ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง และนักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ”

1.4.3 ข้อค้นพบเพิ่มเติมนอกเหนือจากสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยยังได้พบว่าตัวทำนายนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ คือ กลุ่มฝึก (Group)

2. อภิปรายผล

การอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากผลการวิจัยที่พบครั้งนี้ สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.1 การสรุปและการอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1

จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” สมมติฐานข้อนี้คาดว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จะมีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ แต่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมแนะแนวอย่างอื่นที่ไม่ใช่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ซึ่งผลดังกล่าวสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ผลที่พบนี้อธิบายได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่สูงขึ้น น่าจะเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีการสร้างขึ้นอย่างถูกต้องตรงตามองค์ประกอบ และจุดมุ่งหมายของการพัฒนา ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีการศึกษาทดลองงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวทั้งการฝึกเพื่อปรับจิตลักษณะ และ/หรือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จหรือในลักษณะใกล้เคียงกัน พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถนำไปใช้ในการฝึกเพื่อพัฒนา ป้องกัน และปรับเปลี่ยนจิตลักษณะ และ/หรือพฤติกรรมต่างๆ ได้เป็นผลดี ดังเช่นงานวิจัยของ

ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุดการแนะแนว ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินิเทศวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิระประวัตินิเทศวิทยา ปีการศึกษา 2532 จำนวน 350 คน คัดเลือกแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มีจำนวน 80 คน สัมภาษณ์ถามความสมัครใจในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายได้นักเรียน จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 15 คน ให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว นักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สอนกลุ่มละ 13 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที แล้วเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีมาตรวัด 5 ระดับ และชุดการแนะแนวที่ ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สอดคล้องกับ ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ชุด
 การแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า
 อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
 ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
 ปีการศึกษา 2540 ที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา
 จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการทดลองใช้ชุดการแนะแนว นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
 ทั้งนักเรียนในกลุ่มทดลอง และนักเรียนในกลุ่มควบคุมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้ชุด
 กิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนพระแม่มารีสาธุประดิษฐ์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองนักเรียน
 กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม
 แนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่ม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยนี้แสดงว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จแก่นักเรียนวัยรุ่น
 มีความเป็นไปได้และพัฒนาได้ดี โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่
 ความสำเร็จที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้

2.2 สรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า “นักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิม
 สูง เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ จะได้รับ
 ประโยชน์สูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ” สมมติฐานข้อนี้คาดว่า
 เมื่อนักเรียนวัยรุ่นได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกที่มีจิตลักษณะเดิมสูง จะมีการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จสูงกว่า
 นักเรียนวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกที่มีจิตลักษณะเดิมต่ำ

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ไม่พบนัยสำคัญของความแปรปรวนตามปฏิสัมพันธ์
 ระหว่างการฝึกกับจิตลักษณะ โดยนักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูง และความพร้อม
 ทางจิตลักษณะเดิมต่ำ เมื่อได้รับการฝึกการพัฒนาจิตลักษณะ พบว่านักเรียนวัยรุ่นที่มีความพร้อม
 ทางจิตลักษณะเดิมสูงและความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมต่ำ เมื่อได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรม
 แนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ปรากฏว่าได้รับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

ผลดังกล่าวจึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้ฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสามารถใช้ได้ดีกับนักเรียนวัยรุ่นทั่วไป มิได้จำกัดเฉพาะนักเรียนที่มีจิตลักษณะพื้นฐานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ฉะนั้นไม่ว่านักเรียนวัยรุ่นจะมีความพร้อมทางจิตลักษณะเดิมสูงหรือจิตลักษณะเดิมต่ำจึงไม่ใช่ตัวแปรที่มีผลต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝึกต่างกัน

2.3 ตัวทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรต่างๆ ที่นำมาศึกษาในบทบาทของตัวแปรอิสระนั้นมีตัวแปรใดบ้างที่เป็นตัวทำนายสำคัญของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผลการวิจัยในส่วนนี้ได้พบข้อค้นพบเพิ่มเติมจากสมมติฐานการวิจัยว่า **กลุ่มฝึก** เป็นเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ผลที่พบจากการวิเคราะห์ส่วนนี้แท้จริงแล้ว คือ ผลที่ได้พบแล้วในการตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ พบว่า การฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จมีผลต่อการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น

สรุปจากการตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ พบว่า สมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการสนับสนุน ส่วนสมมติฐานข้อที่ 2 ไม่ได้รับการสนับสนุน ขณะที่การวิจัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทุกข้อ กล่าวคือ ได้พบผลการเปรียบเทียบในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และยังได้พบว่ามีกลุ่มฝึก เป็นเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อควรปฏิบัติในการทำกิจกรรม ดังนี้

3.1.1 การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ควรศึกษาหลักการ ทฤษฎี และศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จให้เข้าใจในการฝึก เพื่อที่ผู้นำไปใช้จะสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3.1.2 กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ คือ **นักเรียนวัยรุ่น** ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นควรจะต้องให้ความสนใจ อาทิเช่น

ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน สามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จไปใช้ฝึกนักเรียนวัยรุ่นในระดับเดียวกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จให้ตรงกับความพร้อมของนักเรียนให้เกิดประสิทธิผลที่ดี และมีประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรฝึกวัยรุ่นกลุ่มพิเศษต่างๆ โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะ และความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

3.2.2 ควรวิจัยเพื่อฝึกพัฒนาผู้นำนักเรียนวัยรุ่น โดยเน้นการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

3.2.3 การพัฒนาชุดฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จรูปแบบอื่น เช่น แบบฝึกโดยตนเองที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และชุดฝึกโดยตนเองที่เป็น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”
กรุงเทพมหานคร กรมศาสนา
- กระทรวงศึกษาธิการ (2545) “หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544” พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
- เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ (2544) “ผลของการพัฒนาทักษะมุ่งอนาคตที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนเขตชนบทยากจน จังหวัดอำนาจเจริญ”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โกศล มีคุณ (2524) “การวิจัยเชิงทดลองฝึกอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและสวมบทบาท
ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา” ปรียญานิพนธ์การศึกษาคุุณยบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
_____ (2533) *การวิจัยจริยธรรม* วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี
- _____ (2545) “วิธีการประเมินคุณภาพเครื่องมือแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน่วยที่ 14 หน้า 274 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) “ผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะ
และพฤติกรรมจริยธรรมของครู” ใน *ทูลอดหนุนการวิจัยโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัย
และพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ใกล้รุ่ง เก่าบริบูรณ์ (2544) “ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สหวิทยาเขตเวงน้อย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- งามตา วนิทานนท์ (2549) “หลักการแตงนิตานเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่เยาวชน”
ในงาน นวัตกรรมการแตงนิตานพัฒนาจิตผู้เยาว์ เพื่อเพิ่มทุนมนุษย์แก่สังคมไทย
โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติ
เพื่อการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย วันที่ 16 - 19 สิงหาคม 2549
ณ โรงแรมรามาร์กเด้นส์ กรุงเทพมหานคร
- เจียรนัย ทรงชัยกุล (2548) “การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนวัยรุ่น”
ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น* หน่วยที่ 10 ตอนที่ 10.1 - 10.3
หน้า 454 - 481 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2541) “การใช้ชุดการแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า จังหวัดลำพูน”
การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดวงเดือน แซ่ตั้ง (2532) “อิทธิพลของการใช้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัลต่อความเชื่ออำนาจในตน
ของเด็กวัยรุ่น” ปรินญาณีพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2531) “การวัดและการวิจัยทัศนคติที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ”
วารสารศึกษาศาสตร์, 5 (1): 62 - 81
- _____. (2538) “ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล”
ตำราขั้นสูงทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- _____. (2538) “หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์” ตำราขั้นสูงทางจิตวิทยา
และพฤติกรรมศาสตร์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กรุงเทพมหานคร
- _____. (2549) “การพัฒนาเยาวชนให้ดี - เก่ง - มีสุข ตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ”
ในงาน นวัตกรรมและการดำเนินงานพัฒนาจิตผู้เยาว์ เพื่อเพิ่มทุนมนุษย์แก่สังคมไทย
โดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติ
เพื่อการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย วันที่ 16 - 19 สิงหาคม 2549
ณ โรงแรมรามาการ์เดนส์ กรุงเทพมหานคร
- ดาระณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ (2533) “ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิรประวัติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์”
ปรินญาณีพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- ทศพร ประเสริฐสุข (2525) “การสร้างโมเดลการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับเด็กด้อยสัมฤทธิ์” วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นาถริดา ตรีทิพศิริศีล (2533) “ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- นื้ออน พิณประดิษฐ์ และคณะ (2546) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการทำงานในข้าราชการตำรวจ
สังกัดตำรวจภูธรภาค 4” รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ทุนอุดหนุนการวิจัย
โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- นื่องนุช เพียรดี (2542) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวในการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคลองสวน อำเภอบ้านโพธิ์
จังหวัดฉะเชิงเทรา” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- เนตรนภา กล่องพุดชา (2539) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการปรับตัว
ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนบ้านสะเคาหนองไผ่ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) “การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของราชการ”
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- บุษบากร ตัฒวารธณ (2545) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง
ตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมกรเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อในโรงเรียนเขलगนคร จังหวัดลำปาง”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ประคินันท์ อุปรมัย (2544) “หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อการแนะแนว”
ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการแนะแนว หน่วยที่ 3 หน้า 142
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปราณี รามสูต (2533) “ทักษะการจัดกิจกรรมแนะแนวในคาบเรียน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพการแนะแนว หน่วยที่ 7 หน้า 271 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปรีชา เนาว่าเย็นผล (2545) “การวิจัยเชิงทดลอง” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวิจัยทางการแนะแนว
หน่วยที่ 6 หน้า 20 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530) กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์จำกัด

- พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต) (2531) การศึกษา: เครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา
อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายสมาน แสงมะลิ กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภา
- พระเทพเวที (ประยูร ปยุตโต) (2547) การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย
กรุงเทพมหานคร อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 (2542, 19 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา
เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1 - 23
- พัชรีย์ สิมพรัักษ์ (2542) “ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศิริรัตน์ แสนยากุล (2546) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สกล เทียงแท้ และสุमितตรา เจริญพันธ์ (2546) “ผลการฝึกจิต - พฤติกรรมแบบบูรณาการต่อพฤติกรรม
การขบขี้้อย่างปลอดภัยของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น” รายงานการวิจัย
กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนากระบวนการพัฒนาประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545) “แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 9 หน้า 11
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมศักดิ์ มีนกร (2544) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต หลังอนุปริญา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
แขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- สุพิน อริยะเครือ (2550) “ผลการฝึกเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงของนักเรียนวัยรุ่น ที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนว
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541) “จิตวิทยาการศึกษา” พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548) “จิตวิทยาการศึกษา” พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุพัฒนา ร่วมโพธิ์ (2546) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการแสดงออกที่เหมาะสม ในการเผชิญหน้า” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนว
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- โสภณ พรหมพลจร (2547) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการควบคุมตนด้านการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอบ้านฝ้อ จังหวัดอุดรธานี”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนว
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550)
 “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554” กรุงเทพมหานคร
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2547)
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
 กรุงเทพมหานคร บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- เอมอร์ ดีมาก (2540) “ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- Herman, Hubert J.M. (1970) *A Questionnaire Measure of Achievement Motivation*. Journal of Applied Psychology. 54 : 353 - 363.
- McClelland, David C. (1969) *The Motivating Economic Achievement*. New York : The Free Press.
- Murray, Henry H. (1938) *Explorations in Personality*. New York. Oxford University Press.
- Murray, Henry H. (1964) *Motivation and Emotion*. Englewood Cliffs, Prentice - Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือและหนังสือสำเนาจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ งามตา วนินทานนท์

สถานที่ทำงาน สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี B.S (Sociology) Illinois State University U.S.A.

ปริญญาโท M.S (Sociology) Illinois State University U.S.A.

ผลงาน ประสพการณ์

- รายงานการวิจัย เรื่อง “ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร” (2536) ได้รับรางวัลผลงานวิจัยระดับดี ด้านการวิจัยและพัฒนาประเทศไทย ประจำปี 2538 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- รายงานการวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ดัชนีเชิงเหตุและผลของคุณภาพชีวิตสมรสในครอบครัวไทย” (2545) ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเยี่ยม ประจำปี 2547 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ร่วมทำวิจัยเรื่อง “การศึกษานุคลิกตัวอย่างและเครื่องมือวัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่” ทูลสนับสนุนจากสำนักงาน กพ. (2547)
- สอนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์ สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ (ระดับปริญญาโทและเอก)
- ดำรง “จิตวิทยาสังคม” สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2537
- เอกสารคำสอน “การถ่ายทอดทางสังคมกับการพัฒนามนุษย์” หลักสูตรการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ 2545

ความเชี่ยวชาญพิเศษ พฤติกรรมครอบครัว

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา คร้ามพัคตร์

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา ศศ.ม. จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญพิเศษ - เชี่ยวชาญทางการแนะแนว

- วิทยากรเกี่ยวกับการแนะแนว

- เป็นอาจารย์แนะแนวเป็นเวลา 20 ปี

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/153

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 27 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ งามดา วนินทานนท์
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจิตกาภา โลหะพงศ์พันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน เครื่องมือแบบวัดและกิจกรรมแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ที่ ศษ 0522.16 (บ)/153

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพลู อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 27 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา คร้ามพักตร์
ถึงที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางจิตกา โลหะพงศ์พันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการฝึกเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่นที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันด้วยชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน เครื่องมือแบบวัดและกิจกรรมแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิทวธีรานนท์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามก่อนและหลังการฝึก

แบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อ ความคิดเห็น และการตัดสินใจ
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

นางจิตภา โลหะพงศ์พันธ์
ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความเชื่อ ความคิดเห็น และการตัดสินใจของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อันไม่มีผลเสียต่อนักเรียนแต่อย่างใด แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อนโดยทั่วไปด้วย

แบบสอบถามฉบับที่ 1 นี้ มีทั้งหมด 4 ตอน ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ ตามความคิดเห็นของนักเรียน เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไปจะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์ หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ ขอให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว จึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างดียิ่ง

จิตภา โลหะพงศ์พันธ์

กรกฎาคม 2550

คำแนะนำสำหรับนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

ในการตอบแบบสอบถามก่อนการฝึก

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามความเชื่อ ความคิดเห็น และการตัดสินใจ
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)
มีทั้งหมด 6 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน)
มีทั้งหมด 15 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (แบบสอบถามความคิดเห็น
ของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน - อนาคต) มีทั้งหมด 10 ข้อ
ตอนที่ 4 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์
ที่เป็นปัญหา) มีทั้งหมด 7 สถานการณ์
2. ขอให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการตอบก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจ
โดยละเอียด
3. ขอให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อตามความคิดเห็นหรือความเป็นจริง
ของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนเขียนตอบตรง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. ชื่อ..... นามสกุล.....
2. ชั้น..... 3. เพศ..... 4. อายุ.....
5. ผลการเรียนเฉลี่ย.....
6. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ เกษตรกรรม	☐ กรรมกร - รับจ้าง	☐ ค้าขาย - ธุรกิจ
☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ รับราชการ	☐ อื่นๆ

ตอนที่ 2 สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับฉัน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับความคิดเห็นหรือความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว มีข้อความทั้งหมด 15 ข้อ

ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันมักถูกกล่าวหาว่าทำผิดต่างๆ ที่ไม่ได้ทำ

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
2. ถ้าเราโชคดีตั้งแต่เช้า ก็หวังได้ว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในวันนั้นก็จะมีดีหมด

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
3. เป็นการยากที่ฉันจะชักจูงเพื่อนให้เชื่อตาม

.....
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. แทบจะเป็นไปไม่ได้ที่ฉันจะทำให้พ่อหรือแม่เปลี่ยนใจในเรื่องใด
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
5. เมื่อฉันทำสิ่งใดพลาด ฉันรู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะทำให้สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
6. ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา คือพยายามไม่คิดถึงปัญหานั้น
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. ถ้าฉันทำการบ้านมากจะช่วยให้ฉันเรียนได้คะแนนดีขึ้น
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. คนอื่นจะชอบฉันหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการกระทำของฉันเอง
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
9. เมื่อมีคนไม่ชอบฉัน ฉันไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
10. ฉันเชื่อว่าปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายได้เอง โดยที่ฉันไม่จำเป็นต้องไปยุ่งเกี่ยวกับมัน
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
11. ฉันรู้สึกว่าจะไม่คุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่ เพราะสิ่งต่างๆ ไม่เคยให้ผลตามที่ฉันพยายามเลย
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
12. ฉันเชื่อว่าคนที่เก่งทางการเล่นกีฬา นั้นส่วนใหญ่เป็นเพราะเก่งมาตั้งแต่เกิด
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันรู้สึกว่ามีคนใจร้ายกับฉัน โดยที่ไม่มีเหตุผลเลย

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันรู้สึกว่ามีเมื่อมีเด็กกรู่นราวคราวเดียวกับฉันคิดจะทำร้ายฉัน ฉันมีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ฉันเชื่อว่าการวางแผนล่วงหน้าช่วยให้ทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จมากกว่าการไม่วางแผนล่วงหน้า

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจุบัน -อนาคต

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความใดตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ตรง เหนือระดับ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เพียงระดับเดียว มีข้อความทั้งหมด 10 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันคิดว่าการกระทำความผิดโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะสิ่งต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงานคือคะแนน หรือคำชมเชยจากครู

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. การได้อยู่ในต่างถิ่นทำให้ฉันคิดว่าฉันทำอะไรก็ได้ เพราะไม่มีใครรู้จักฉัน
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
5. หากฉันพบเห็นของที่อยากได้มาก แม้มีราคาแพงฉันก็จะตัดสินใจซื้อ และยอมอดออมในภายหลัง
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
6. ฉันมักจะทนไม่ไหวหากต้องการหรืออยากได้สิ่งใดมาก แต่ต้องรอคอยนาน
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. ฉันเป็นคนตรง กล้าพูด กล้าทำ และมักจะทำทันทีที่คิดได้ แม้ยังไม่ใช่เวลาที่เหมาะสมก็ตาม
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. ในการประชุม หากมีการพูดถึงสิ่งที่ไม่เห็นด้วย ฉันก็จะคัดค้านทันทีโดยไม่ต้องรอโอกาสหรือจังหวะที่เปิดให้ฉันพูด
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
9. ฉันไม่เคยคิดเลยว่า หากเรียนสำเร็จแล้วจะไปทำงานอะไร
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
10. หากฉันเห็นว่า การทำดีของฉันไม่ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า ฉันจะหยุดการกระทำดีนั้นทันที
-
- จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 การตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหา

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามการตัดสินใจเมื่อพบสถานการณ์ที่เป็นปัญหาฉบับนี้ ประกอบด้วย สถานการณ์ต่างๆ ที่น่าสนใจจำนวน 7 สถานการณ์ ขอให้นักเรียนอ่านแต่ละสถานการณ์อย่างตั้งใจ โดยสมมติว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์แต่ละเรื่อง และได้ตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำอย่างไรอย่างหนึ่ง ลงไปตามสถานการณ์นั้น

ขอให้นักเรียนคิดโดยตนเองก่อนว่านักเรียนตัดสินใจเช่นนั้นเพราะเหตุใด เมื่อคิดเหตุผลได้แล้ว จึงอ่านเหตุผลของเรื่องที่มีอยู่ 6 เหตุผล แล้วพิจารณาว่าเหตุผลที่นักเรียนคิดนั้นตรงหรือใกล้เคียงกับเหตุผลข้อใดมากที่สุด ให้นักเรียนเลือกเหตุผลนั้นเพียงสถานการณ์ละ 1 คำตอบ โดยกาเครื่องหมาย X บนข้อคำตอบที่เลือกในกระดาษคำตอบที่แจกให้ การตอบจะไม่มีผลเสียใดๆ ต่อนักเรียนทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เรื่องที่ 1 ปวดท้อง

ที่กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายในอำเภอมีการจัดงานแข่งขัน และมีการประกวดร้องเพลงด้วย วิชาตั้งใจจะไปประกวดร้องเพลงเพื่อชิงรางวัล และเธอได้ฝึกซ้อมมาอย่างดีแล้ว เมื่อใกล้เวลาทำการแข่งขัน เจนจิราซึ่งเป็นนักเรียนที่เข้าประกวดคนหนึ่งเกิดปวดท้องอย่างรุนแรง แต่ไม่มีใครช่วยเพราะเธอมาคนเดียว เจนจiramองวิชาด้วยสายตาวิงวอน ถ้านักเรียนเป็นวิชา จะช่วยพาเจนจิราไปส่งโรงพยาบาล เพราะ

- ก. ผู้ที่อยู่ในภาวะเดือดร้อนเช่นนั้น คงต้องการความช่วยเหลือมาก
- ข. ฉันอาจได้เพื่อนใหม่ ที่จะทำดีต่อฉันภายหลัง
- ค. มีความละเอียดใจถ้ามีผู้เจ็บป่วยต่อหน้าแล้วไม่ให้ความช่วยเหลือ
- ง. ถ้าปวดท้องมากๆ เธออาจทำร้ายฉันได้
- จ. เรื่องของการช่วยเหลือชีวิตมีความสำคัญกว่ากิจกรรมอื่นๆ
- ฉ. หน้าที่ของพลเมืองดี เห็นใครเดือดร้อนต้องช่วยเหลือ

เรื่องที่ 2 ขึ้นรถโดยสาร

เดชารู้สึกเหนื่อยล้าจากการทำกิจกรรมที่โรงเรียนทั้งวัน เมื่อได้นั่งรถทำให้เขารู้สึกสบายขึ้น ต่อมารถได้จอดรับชายคนหนึ่งร่างกายสูงใหญ่ เขาสังเกตเห็นว่าชายดังกล่าวหน้าซีด ทำทางไม่สบาย และได้มาขึ้นตรงหน้า และจ้องหน้าเขา เขาลังเลอยู่สักครู่จึงลุกให้ชายผู้นั้นนั่งแทน ถ้านักเรียนเป็นเดชาก็จะทำเช่นนี้ เพราะ

- ก. ฉันเสียสละตามคำสอนของศาสนา
- ข. เขาคงขอบคุณฉันที่ให้เขานั่ง
- ค. ฉันมีความละเอียดถ้าไม่ได้ช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยาก
- ง. คนในรถคงจะชื่นชมในน้ำใจของฉัน
- จ. การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสนั้นเป็นหลักประจำใจที่ฉันยึดถือ
- ฉ. ถ้าไม่ลุกให้นั่ง เขาอาจล้มทับฉันได้

เรื่องที่ 3 ไข่เลือดออก

ทางจังหวัดประกาศข่าวว่าไข่เลือดออกกระบาด มีนักเรียนป่วยเป็นไข่เลือดออกเป็นจำนวนมาก ที่ต้องการโลหิต เพื่อช่วยผู้ป่วยหนักหน่วยแพทย์และพยาบาลเคลื่อนที่จึงมารับบริจาคโลหิตที่โรงเรียน ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้นักเรียนจะตัดสินใจไม่ร่วมบริจาค เพราะ

- ก. บุคคลไม่จำเป็นต้องละอายใจตนเองเมื่อไม่บริจาคโลหิต เพราะการทำคามดีนั้นทำได้หลายทาง
- ข. ไม่กลัวว่าเพื่อนๆ จะหาว่าเป็นคนใจแคบ เพราะว่าหลายคนก็ไม่บริจาค
- ค. ฉันกลัวเจ็บ และเมื่อบริจาคแล้วจะทำให้ร่างกายอ่อนแอ
- ง. เป็นหน้าที่ของฉันที่ต้องรักษาสุขภาพของตนเอง
- จ. ฉันไม่รู้ว่าจะบริจาคไปแล้ว จะได้อะไรตอบแทน
- ฉ. คนไม่บริจาคโลหิต เพราะมีเหตุผลอันสมควรยอมไม่ทำให้ความภูมิใจในตนเองลดลง

เรื่องที่ 4 เงินหล่น

วันหนึ่งวิยะดาไปตลาดในเมือง ขณะเดินซื้อของวิยะดาเห็นกระเป๋าตกอยู่ที่พื้น และขณะนั้นไม่มีใครเห็น วิยะดาเก็บกระเป๋าสเงินและเปิดพบว่ามียเงินจำนวนมาก และมีบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของกระเป๋าอยู่ด้วย วิยะดาเกิดความขัดแย้งอยู่สักครู่ ในที่สุดก็ตัดสินใจที่จะคืนของทั้งหมดแก่เจ้าของ ถ้าเป็นนักเรียนก็จะตัดสินใจเช่นเดียวกับวิยะดา เพราะ

- ก. ถ้าเก็บไว้ เจ้าของรู้อาจทะเลาะกัน
- ข. ฉันไม่มีสิทธิ ถ้าเจ้าของเขาไม่อนุญาต
- ค. ละอายใจตนเองที่จะถือเอาของคนอื่นมาเป็นของตน
- ง. เห็นใจเจ้าของ ของใครใครก็เสียขาย
- จ. คืนให้เขา เขาอาจให้รางวัลแก่ฉัน
- ฉ. เป็นการรักษาความซื่อสัตย์ที่ฉันยึดถือมาโดยตลอด

เรื่องที่ 5 โจรศัพท่มือถือ

ขวัญใจอยากได้โทรศัพท์มือถือใช้เหมือนกับเพื่อนๆ แต่ฐานะทางบ้านยากจน ขณะที่เธอกำลังจะกลับบ้าน เมื่อเดินไปถึงหน้าประตูโรงเรียน ขวัญใจเห็นโทรศัพท์มือถือ ซึ่งมีคนทำตกอยู่ที่พื้น ถ้านักเรียนเป็นขวัญใจจะรีบเอาโทรศัพท์ไปประกาศหาเจ้าของ เพราะ

- ก. เห็นใจเจ้าของ เป็นใครก็ต้องเสียขายของของตน
- ข. คนที่ซื่อสัตย์ต้องไม่ยึดถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ค. เห็นว่าเป็นโทรศัพท์รุ่นเก่า ถ้าเป็นรุ่นใหม่ฉันก็จะไม่คืน
- ง. ฉันรู้สึกละอายใจที่จะครอบครองของผู้อื่นมาเป็นของตน
- จ. ฉันถือว่าสิ่งจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
- ฉ. ถ้าเก็บโทรศัพท์นั้นไว้ ครูรู้อะไรก็ถูกลงโทษ

เรื่องที่ 6 ภัยธรรมชาติ

สุมาลีจะนำเงินที่เหลือมาจากโรงเรียนหยอดกระปุกออมสินที่บ้านทุกวัน โดยตั้งใจว่าเมื่อได้มากพอจะนำไปซื้อของเล่นที่อยากได้มานาน วันหนึ่งเกิดน้ำป่าไหลหลากอย่างรุนแรงเข้าท่วมหมู่บ้านในตำบลใกล้เคียง เหตุการณ์ดังกล่าวมีบ้านหลายหลังเสียหาย และหลายครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ได้มีตัวแทนจากหมู่บ้านนั้นมาขอรับความช่วยเหลือโดยขอบริจาคเงินและสิ่งของ สุมาลีจึงตัดสินใจนำเงินที่เก็บออมมาบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติดังกล่าว ถ้านักเรียนเป็นสุมาลีก็จะทำเช่นนี้ เพราะ

- ก. จะได้รับคำชมเชยจากผู้พบเห็น
- ข. กลัวพ่อแม่ตำหนิถ้าไม่บริจาค
- ค. เป็นหน้าที่ของพลเมืองดีต้องช่วยเหลือผู้อื่น
- ง. สงสารชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อน
- จ. มีความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน
- ฉ. การให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง

เรื่องที่ 7 ชื่อของใช้

มยุรีจำเป็นต้องซื้อของใช้ แต่พ่อค้าเรียกราคาแพงกว่าปกติ เพราะรู้ว่ามยุรีจำเป็นต้องใช้ของสิ่งนั้น แต่บังเอิญพ่อค้าทอนเงินเกินมาให้มยุรี มยุรีคิดอยู่ครู่หนึ่งแล้วคืนเงินที่เกินให้แก่พ่อค้าไป ถ้านักเรียนเป็นมยุรีก็จะคืนเงินให้แก่พ่อค้าเช่นเดียวกัน เพราะ

- ก. ใครรู้คงชื่นชมว่าฉันเป็นเด็กดี
- ข. ถ้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ฉันจะภูมิใจมากกว่า
- ค. ถ้าไม่คืนเงินให้แก่พ่อค้า หากเขารู้ทีหลังจะโกรธ และทำร้ายเอาได้
- ง. ความถูกต้องชอบธรรมเป็นสิ่งที่ฉันให้ความสำคัญมากที่สุด
- จ. วันข้างหน้าเขาอาจจะลดราคาของให้ฉัน
- ฉ. การเก็บเงินทอนที่เกินมาไว้เป็นของตัวเอง เป็นความไม่ซื่อสัตย์

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

นางจิตาภา โดหะพงศ์พันธ์
ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ไม่มีผลเสียด้านนักเรียน
แต่อย่างใด แต่จะเกิดผลดีต่อนักเรียนและเพื่อนโดยทั่วไปด้วย

แบบสอบถามฉบับที่ 2 นี้ มีทั้งหมด 2 ตอน ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ตามความคิดเห็นของนักเรียน เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไปจะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์
หากนักเรียนไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ ขอให้นักเรียนถามครูก่อนทำ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว
จึงลงมือทำได้

ขอขอบคุณคณะครู และนักเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
อย่างดียิ่ง

จิตภา โลหะพงศ์พันธ์

กันยายน 2550

คำแนะนำสำหรับนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี
ในการตอบแบบสอบถามหลังการฝึก

1. แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบวัดลักษณะทางชีวสังคม (แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน)
มีทั้งหมด 6 ข้อ
 - ตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ (แบบสอบถามเกี่ยวกับ
ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน) มีทั้งหมด 20 ข้อ
2. ขอให้นักเรียนอ่านคำแนะนำในการตอบก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจ
โดยละเอียด
3. ขอให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อตามความคิดเห็นหรือความเป็นจริง
ของนักเรียน

นิยามปฏิบัติการการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

นิยามปฏิบัติการ

การปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ หมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือทำกิจกรรมให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ในการกระทำดังกล่าวประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญดังต่อไปนี้ การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย การกำหนดและตรวจสอบวิธีการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้นการทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ การกระตุ้น จูงใจตนเอง การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ และการประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

ผังแบบสอบถามการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

องค์ประกอบ	ข้อความ		รวม
	+	-	
1. การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ	1, 2	3	3
2. การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย	5, 6	4	3
3. การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน	7, 8	9	3
4. การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้น			
4.1 การทำให้สำเร็จด้วยตนเอง	10	11	2
4.2 ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ	13	12	2
4.3 การกระตุ้น จูงใจตนเอง	14	15	2
4.4 การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ	16	17	2
5. การประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย (เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)	18, 20	19	3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้นักเรียนเขียนตอบตรง หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน
ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. ชื่อ..... นามสกุล.....
2. ชั้น..... 3. เพศ..... 4. อายุ.....
5. ผลการเรียนเฉลี่ย.....
6. อาชีพของผู้ปกครอง

☐ เกษตรกรรม	☐ กรรมกร - รับจ้าง	☐ ค้าขาย - ธุรกิจ
☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ รับราชการ	☐ อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน

คำแนะนำในการตอบ

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความอย่างตั้งใจ แล้วพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓
เหนือ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็น หรือความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
เพียงระดับเดียว ข้อความมีทั้งหมด 20 ข้อ โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

1. เมื่อจะเรียนวิชาใด ฉันมักจะถามตนเองว่าเรียนแล้วจะได้อะไรบ้างที่มีประโยชน์
.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------
2. ก่อนเริ่มทำงานที่ครูมอบหมาย ฉันจะทำความเข้าใจว่าผลงานที่ต้องการคืออะไร
.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------
3. ถ้าคิดจะทำสิ่งใด ฉันจะลงมือทำเลยโดยไม่คิดว่าจะทำสำเร็จหรือไม่
.....

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ฉันไม่เคยคิดล่วงหน้าว่า จะมีอะไรเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานของฉัน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
5. ถ้าพบว่ามีสิ่งใดจะช่วยให้ฉันทำงานสำเร็จได้ ฉันจะนำสิ่งนั้นมาใช้ประโยชน์ในการทำงานทันที
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
6. ถ้าพบสิ่งใดเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานให้สำเร็จ ฉันจะหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนลงมือทำงาน
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
7. เมื่อพ่อ - แม่ให้ฉันทำงาน ฉันพยายามหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อทำงานให้ดี
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
8. ถ้าครูให้การบ้านหลายอย่างพร้อมกัน ฉันวางแผนว่าจะทำงานใดก่อน - หลัง ก่อนที่จะลงมือทำ
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
9. ฉันเห็นว่าการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้สิ้นเปลืองเวลาโดยไม่จำเป็น
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
10. ฉันใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงานส่งครู
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
11. งานของฉันอาจสำเร็จได้ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากคนอื่น
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
12. ในการทำงานซึ่งต้องใช้เวลามาก ฉันจะใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อย
-
- จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. เมื่อฉันตั้งใจทำอะไรสักอย่างแล้ว แม้จะมีอุปสรรคฉันก็พยายามทำให้สำเร็จอย่างเป็นผลดี

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
14. ทุกครั้งเมื่อทำการบ้านสำเร็จตามเป้าหมาย ฉันมักให้รางวัลตนเอง

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
15. ฉันรู้สึกท้อแท้ เมื่อทำงานส่งครูแล้วได้คะแนนน้อย

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
16. เมื่อครูวิจารณ์การทำงานของฉัน ฉันจะหาทางปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
17. เมื่อทำงานเสร็จ ฉันไม่ชอบให้ใครมาวิจารณ์ผลงานของฉัน

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
18. เมื่อทำการบ้านสำเร็จ ฉันพอจะบอกได้ว่าข้อใดบ้างที่มั่นใจว่าทำถูก

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
19. งานจะดีหรือไม่ ไม่สำคัญเท่ากับทำงานให้เสร็จ

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
20. เมื่อทำงานสำเร็จ ฉันมักตรวจสอบผลงานว่าดีเพียงใด

 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ภาคผนวก ค

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ
ของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน
เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียนวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 - 15 ปี

นางจิตภา โลหะพงศ์พันธ์
ผู้วิจัย

แขนงวิชาการแนะแนว
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม “โล่ทองของชีวิต”

เวลา 60 นาที

ระดับ/วัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ช่วงชั้นที่ 3/อายุระหว่าง 13 - 15 ปี ขนาดของกลุ่ม ประมาณ 30 คน

แนวคิด

การทบทวนตรวจสอบความสำเร็จ ความล้มเหลวของตนเองในอดีต จะทำให้ทราบว่าตนมีสิ่งใดดีแล้วหรือมีสิ่งใดต้องพัฒนา แก้ไข และการที่บุคคลรู้จักและเข้าใจความต้องการและค่านิยมของตนเอง จะสามารถนำสิ่งสำคัญที่ต้องการทำให้สำเร็จมากำหนดเป็นเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนา ซึ่งเหมาะสมกับความสามารถของตน และสามารถดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จได้

วัตถุประสงค์

- 1) นักเรียนสามารถสำรวจความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนในอดีตได้
- 2) นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ภายในระยะเวลา 1 เดือน ได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ (15 นาที)

1) ครูสนทนา และซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนอาสาสมัครตอบคำถาม ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต 2 - 3 คน สนทนาถึงความสำเร็จและสิ่งที่น่าสนใจ

2) นักเรียนพูดถึงความสำเร็จ ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนเอง จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เช่น การเรียน การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี การทำงานอดิเรก และการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นต้น

2. ขั้นกิจกรรมหลัก (30 นาที)

1) ครูแจกใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “โล่ทองของชีวิต” ให้นักเรียนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับตนเองลงในช่องต่างๆ ของโล่ทองของชีวิต ทั้ง 4 ช่อง (ครูอธิบายวิธีทำแต่ละช่อง)

2) ครูถามนักเรียนโดยรวมตั้งเป้าหมายในเรื่องใดบ้าง แล้วให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มย่อย โดยนักเรียนที่กำหนดเป้าหมายเรื่องเดียวกัน (หรือใกล้เคียงกัน) ให้นั่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3) ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยร่วมกันอภิปราย และสรุปหลอมรวมเป้าหมาย แนวทางปฏิบัติ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย บันทึกลงในแผ่นใบงาน และเตรียมนำเสนอผลงานของกลุ่มย่อย

4) ให้ตัวแทนสมาชิกของแต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอเป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติ ที่จะทำให้ถึงเป้าหมาย

5) ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะแนวทางที่มีความเป็นไปได้เพิ่มเติม ให้แต่ละกลุ่มย่อย

3. ขั้นสรุป (15 นาที)

1) ครูสรุป โดยใช้คำถามถามนักเรียนว่า

- กิจกรรมโล่ทองของชีวิต นักเรียนต้องทำอะไรบ้าง
- นักเรียนได้อะไร เมื่อทำโล่ทองของชีวิตเสร็จ (สามารถกำหนดเป้าหมาย

ที่ต้องการทำให้สำเร็จได้)

2) ครูแสดงแผนแผนภูมิองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ “บันได 5 ขั้นของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ” ให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงจากที่นักเรียน ได้ปฏิบัติกิจกรรม พิจารณาว่าประเด็นที่เน้นในกิจกรรมครั้งนี้อยู่ในส่วนใดของแผนภูมิ (ขั้นที่ 1 การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ) สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยจะนำไปปฏิบัติในส่วนของตนเองได้อย่างไร

3) ครูเน้นให้นักเรียนนำเป้าหมายที่กำหนดในครั้งนี้อย่างจริงจังไปบันทึกไว้ว่าจะต้องมีการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จ

4) ครูให้การบ้านแก่นักเรียนซึ่งจะใช้ประกอบกิจกรรมที่ 3 ซึ่งแจ้งใบงานที่ 1 “แบบสัมภาษณ์” เพื่อนำมาส่งในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

- 1) ภาพบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต
- 2) ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2 “โล่ทองของชีวิต”
- 3) แผนภูมิองค์ประกอบของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ “บันได 5 ขั้นของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ”
- 4) ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 3 “แบบสัมภาษณ์”

การประเมินผล

ประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดย

- 1) สังเกตการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปแสดงความคิดเห็น
- 2) ตรวจสอบการปฏิบัติจากใบงาน
- 3) ตรวจสอบการแสดงออกของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้ทั้ง 2 ข้อ

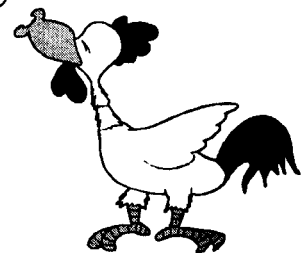
ใบงานที่ 1 กิจกรรมที่ 2
“โล่ทองของชีวิต”

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อมูลลงในโล่ทองของชีวิต

1. <u>ความสำเร็จ (อดีต)</u>	3. <u>เป้าหมายที่ต้องการทำให้สำเร็จ</u>
2. <u>ความล้มเหลว (อดีต)</u>	4. <u>แนวทางปฏิบัติเพื่อไปถึงเป้าหมาย</u>

ข้อคิดที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

.....
.....
.....
.....

ขั้นที่ 5 การประเมินความสำเร็จในขั้นสุดท้าย
(เปรียบเทียบกับเป้าหมาย)

ขั้นที่ 4 การดำเนินการเพื่อความสำเร็จ โดยเน้น

- 4.1 การทำให้สำเร็จด้วยตนเอง
- 4.2 ความมุ่งมั่นอย่างเต็มความสามารถ
- 4.3 การกระตุ้น จูงใจตนเอง
- 4.4 การประเมินความสำเร็จเป็นระยะ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นที่ 3 การกำหนดและตรวจสอบวิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบและจัดการกับปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน
หรือเป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการสู่เป้าหมาย

ขั้นที่ 1 การกำหนดและตรวจสอบเป้าหมายของงานที่ต้องการทำให้สำเร็จ

บันได 5 ขั้นของการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางจิตาภา โลหะพงศ์พันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	29 สิงหาคม พ.ศ. 2512
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2534 ศษ.บ. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2538
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนจักราชวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการ